

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ **Ing. J. K.**, Z., P., 2/ **K. A.**, Z., P., 3/ **G. K.**, Z., P., 4/ **PhDr. J. K.**, Z., P., 5/ **M. S.**, Z., P., 6/ **J. S.**, Z., P., 7/ **Ing. P. Š.**, Z., P., 8/ **L. Š.**, Z., P., 9/ **Ing. D. Š.**, Z., P., 10/ **Ing. M. Š.**, Z., P., 11/ **MUDr. E. Š.**, Z., P., 12/ **Ing. S. A.**, Z., P., 13/ **Mgr. T. P.**, Z., P., 14/ **Mgr. P. P.**, Z., P., 15/ **MUDr. M. K.**, Z., P., 16/ **V. M.**, M., P., 17/ **Ľ. P.**, M., P., 18/ **D. B.**, M., P., 19/ **M. F.**, M., P., 20/ **L. F.**, M., P., 21/ **P. Z.**, M., P., 22/ **K. Z.**, M., P., 23/ **K. M.**, M., P., 24/ **A. K.**, B., P., 25/ **M. K.**, B., P., 26/ **M. K.**, B., P., 27/ **T. P.**, S., P., 28/ **J. K.**, S., P., 29/ **E. K.**, S., P., 30/ **Ing. E. P.**, S., P., 31/ **Ing. J. P.**, S., P., 32/ **P. Š.**, H., P., 33/ **M. Š.**, H., P., 34/ **J. Š.**, S., P., 35/ **Z. Š.**, S., P., 36/ **Ing. M. Š.**, S., P., 37/ **Ing. I. Č.**, M. P., 38/ **Mgr. Z. Č.**, M., P., 39/ **Ing. Š. S.**, X., P., 40/ **K. S.**, X., P., 41/ **Ing. F. S.**, R., P., 42/ **A. S.**, R., P., 43/ **Ing. V. Z.**, D., P., 44/ **E. Z.**, D., P., všetci právne zastúpení: *Advokátskou kanceláriou T. K., s.r.o.*, advokátska spoločnosť so sídlom Š., X. v spojení s: *Mgr. Z. Č.*, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie R., X.X.P. (č.l. 332), 45/ **Mesto P.**, so sídlom Mestského úradu na R., P., právne zastúpené: *G., k.s.*, advokátska spoločnosť so sídlom C., M., B., proti žalovanej: **Slovenská inšpekcia životného prostredia** - ústredie, so sídlom Karloveská č. 2, Bratislava, zast. *doc. JUDr. Ľ. F.*, CSc., advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie K., X., za účasti: 1/ E. S. a.s., IČO: X., T.T., P., zast.: *Advokátskou kanceláriou JUDr. P. K.*, s.r.o., advokátskou spoločnosťou so sídlom K., B., 2/ Ing. Mgr. J. M., s adresou M., X.X.P., 3/ P. T. – P., a.s., IČO: X., so sídlom T.T., P., 4/ O. V., IČO: X., s doručovacou adresou H., V. a 5/ O. S. G., IČO: X., s doručovacou adresou H., S. G., o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, na odvolanie žalobcov 1/ až 45/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.12.2008 č. k. 1 S 140/2008 - 319 v spoj. so sp. zn. 1 S 147/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.12.2008 č. k. 1 S 140/2008-319 a sp. zn. 1 S 147/2008 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovanej č. 3806-27225/27/2008/Haš zo dňa 18.08.2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanej na ďalšie konanie.

Žalovaná je **povinná** do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcom na účet Advokátskej kancelárii T. K., s.r.o., B. náhradu trov konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 55.007,39 € a náhradu iných trov konania vo výške 132 €, na účet G., k.s., B. náhradu trov konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 1.998,78 €.

O d ô v o d n e n i e

Ia.

Územné konanie a proces EIA

1. Predmetom súdneho prieskumu je právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vykonávajúceho správu na úseku ochrany životného prostredia o zriadení, resp. o prevádzkovaní skládky odpadov. Podľa predloženého administratívneho spisu bol tento projekt skládky predmetom troch na seba nadväzujúcich rozhodnutí vydaných v samostatných správnych konaniach, ktoré v uvedenom reťazci spájajú rovnakých, resp. obdobných účastníkov a ich záujmy (bližšie vid' bod č. 110).

2. Mesto P. (žalobca 45/) prijalo dňa 26.06.1997 Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/1997 o záväzných častiach územného plánu, ktorého súčasťou bolo umiestnenie skládky odpadov v novej lokalite v ťažobnej jame tehliarskej hlíny s označením N. j.

Podľa § 1 ods. 1 Stavebného zákona sa územným plánovaním sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich Životné prostredie, E. stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Podľa § 27 ods. 3 Stavebného zákona O. [tzn. aj mesto] schvaľuje územnoplánovacia dokumentáciu a jej záväzné časti vyhlasuje všeobecne záväzným nariadením.

3. Nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 64/1998 Z.z. zo dňa 20.01.1998 bola vyhlásená záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Bratislavský kraj, v ktorej boli určené aj podmienky pre oblasť odpadového hospodárstva s výstavbou regionálnych veľkokapacitných skládok, okrem iného aj v lokalite P., v žalobou dotknutom priestore N. j.

Podľa § 27 ods. 1 Stavebného zákona záväzné časti vládou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vláda vyhlási nariadením.

4. Na tomto základe, tzn. zámeru o umiestnení skládky odpadov ako verejnoprospešnej stavby, na základe žiadosti spoločnosti P. T., a.s., P. zo 16.12.1998 vykonalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v roku 1999 posudzovanie vplyvov stavby skládky odpadov na životné prostredie (ďalej len „proces EIA“, resp. iba „EIA“) dotknutej lokality P. a v zmysle § 20 zákona č. 124/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 124/1994 Z.z.“) vydalo Záverečné stanovisko (bez uvedenia poradového čísla) vo veci „P. - skládka odpadov“ zo dňa 26.07.1999.

Ako jednu z viacerých podmienok pre etapu prípravy a realizácie činnosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom uvedeného záverečného stanoviska definovalo, že prevádzka navrhovanej skládky odpadov bude povolená až po ukončení prevádzky existujúcej skládky odpadov v „starej jame“ a dostatočného a verejnosti prístupného vyriešenia problému jej vplyvu na životné prostredie.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky na návrh generálneho prokurátora nálezom č. k. IV. ÚS 154/05-39 z 05.01.2006 rozhodol, že hore uvedené Všeobecne záväzné nariadenie Mesta P. č. 2/97 v znení zmien do roku 2002 nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne v súlade s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1 písm. a) a s čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, s ustanoveniami čl. I § 5 ods. 5 a 10, § 39 ods. 4 a § 72 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ustanoveniami § 6 ods. 2 a § 13 ods. 4 a 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, a zrušil jeho účinnosť. V prejednávanej veci je významné, že zrušením bol dotknutý najmä bod 2.1.3. prílohy č. 2 Všeobecne záväzného nariadenia v znení:

„do zoznamu „verejnoprospešných stavieb UPD - M P.“ je zaradená „Skládka odpadov v novej polohe na okraji k. ú. P. v susedstve s k. ú. V. v lokalite P. v Ú. P. C. 13-1“.

Následne mesto P. dňa 10.04.2006 zmenilo svoj Územný plán tak, že prostredníctvom svojho VZN č. 2/2006 skládku v svojej lokalite nepovolilo.

Súčasne Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v rovnakom období rozhodnutím z 27.03.2006 predĺžilo platnosť hore uvedeného záverečného stanoviska z roku 1999.

6. V súvislosti s hore uvedeným preto nie je pre posudzovanie veci bez významu ani tá skutočnosť, že pôvodne rozhodnutím mesta P. zo dňa 30.11.2006 č.: 5/8-ÚRzam./1600-1869/02-06, vykonávajúc tak právomoc prvostupňového stavebného úradu, bol návrh spoločnosti E. S., a.s., P. zo 07.08.2002 na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby P. - skládka odpadov, pozostávajúca z 18-ich osobitných stavebných objektov, na pozemkoch (parc.č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X., X., X, X, X a parc.č. X na LV č. X., X a LV č. X.), v tesnej blízkosti (cca 300m) od mesta P. postupom podľa § 37 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) zamietnutý.

Svoje zamietajúce územné rozhodnutie odôvodnilo mesto P. ako prvostupňový stavebný úrad tým, že podaný návrh je v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta P. Ďalej konštatovalo, že podľa platného územného plánu v riešenom území sa stanovujú:

- krátkodobé ciele; pričom v priestore novej ťažobnej jamy P. T., a.s. je neprípustné vybudovanie skládky odpadov,
- strednodobé ciele: rekultivácia vyťažených priestorov novej ťažobnej jamy P. T., a.s. so zameraním na významnú biogenézu s podporou celkovej humanizácie prostredia.

V uvedenom prvostupňovom konaní boli tiež účastníkmi aj žalobcovia Ing. J. P., RNDr. M. K., CSc. J. M., P. H., E. H. a V. K.

7. Krajský stavebný úrad v Bratislave ako odvolací stavebný orgán rozhodnutím zo 07.05.2007 č. A/2007/1095/KJZ-40 (č.l. 97 - právoplatné k 14.05.2007 a podpísané Ing. arch. M. H. ako povereným vedením odboru ÚP a ÚK) o umiestnení stavby skládky s kapacitou viac ako 10 t za deň alebo s celkovou kapacitou viac ako 25.000 t odpadov vrátane nebezpečných odpadov na základe žiadosti spoločnosti E. S., a.s. vyhovel. Toto rozhodnutie o umiestnení stavby bolo pri aplikácii ustanovenia § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) vydané bez odôvodnenia, lebo pôvodní účastníci územného konania (tzn. niektorí z hore uvedených žalobcov) boli z konania nasledovnými rozhodnutiami vylúčení:

- a) Mesto P. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/A, (s otázkou, ako mohol byť prvostupňový stavebný úrad /§ 117 Stavebného konania/ z územného konania vylúčený odvolacím stavebným úradom sa Najvyšší súd zaoberá v časti týkajúcej sa princípu dobrej verejnej správy),

- b) Z. T., štátny P. v likvidácii rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/B,
- c) Bratislavský samosprávny kraj, rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/C,
- d) Ing. J. P. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/D,
- e) RNDr. M. K., CSc. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/E,
- f) J. M. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/F,
- g) P. H. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/G,
- h) E. H. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/H,
- i) V. K. rozhodnutím č. A-01095/2007-KIZ/I,

a samotnému navrhovateľovi územného konania (zúčastnená osoba E. S., a.s.), ako aj odvolateľom v územnom konaní 1/ P. T., a.s. a 2/ P. T. - P., a.s. bolo v plnom rozsahu vyhovené.

Podľa § 32 písm. a) Stavebného zákona umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je rozhodnutie o umiestnenie stavby.

8. Už v tomto štádiu stavebného konania sa niektorí hore uvedení žalobcovia snažili spochybníť legalitu konania o umiestnení stavby (námiетка rozporu s územným plánom a námiетка zaujatosti pracovníkov Krajského stavebného úradu v Bratislave s dôrazom na existenciu osobného prepojenia osoby žiadateľa s konajúcim odvolacím orgánom), avšak neúspešne, lebo po podaní uvedených námietok boli na počiatku odvolacieho konania z tohto konania rozhodnutiami Krajského stavebného úradu z 12.02.2007 s poukazom na povinnosť správneho orgánu „*ex offio*“ v každom štádiu konania skúmať podmienky pre vymedzenie okruhu účastníkov, vylúčení (viď bod č. 7).

Napríklad vo vzťahu k zaujatosti pracovníkov stavebného úradu namietali, že prednosta Krajského stavebného úradu (z internetových stránok je pre konajúci potvrdené, že išlo o Ing. Mgr. J. M.) bol v tom čase vlastníkom 130.000 m² pozemkov pod plánovanú skládku odpadov, ktoré boli predmetom konania o umiestnení stavby; ďalej spolu so svojimi blízkymi príbuznými bol členom dozornej rady spoločnosti E. S., a.s., P., ktorá žiadala o územné rozhodnutie, a otec prednostu Krajského stavebného úradu bol predsedom predstavenstva tejto akciovej spoločnosti.

Podľa vyjadrenia žalobcu 45/ z 19.12.2011 (str. 2 odsek 2) nezákonnosť vylúčenia niektorých účastníkov Krajským stavebným úradom v Bratislave bola potvrdená právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (pán RNDr. M. K. CSc. sp. zn. 2S 183/07 zo 06.05.2009, pán Ing. J. P. sp. zn. 2S 176/07 z 09.06.2010).

Ib.

Konanie na správnom orgáne

9. Rozhodnutím č. 3806-27225/27/2008/Haš zo dňa 18.08.2008 (č.l. 84) žalovaná ako odvolací správny orgán podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 245/2003 Z.z.“) potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, tzn. Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, resp. prvostupňovej inšpekcie č.737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22. januára 2008, ktorým bolo vydané

- integrované povolenie na vykonávanie činností v prevádzke „P. – Skládky odpadov“ a súčasne
- stavebné povolenie na tú istú stavbu.

Odvolanie podané účastníkmi:

- Mesto P. zastúpené advokátkou Mgr. A. S.,
- Mgr. Z. Č. a tiež splnomocnená zástupkyňa niektorých účastníkov konania a
- Ing. J. P., P.

zamietla.

10. Vo svojom rozhodnutí žalovaná najskôr zrekapitulovala argumenty odvolávajúcich sa účastníkov, tzn.:

- 1) napadnuté integrované povolenie je vydané v rozpore s platným územným plánom mesta P.,
- 2) prvostupňový správny orgán nesprávne určil okruh účastníkov konania a dotknutých orgánov, keď opomenul mesto P. ako účastníka konania a Krajský stavebný úrad Bratislava ako dotknutý orgán,
- 3) prvostupňový správny orgán vykonal procesnú chybu spočívajúcu v oznámení začatia konania o vydanie integrovaného povolenia bez územného rozhodnutia,
- 4) neumožnenie zákonnej 30-dňovej lehoty na vyjadrenie sa k úplným podkladom žiadosti pre vydanie integrovaného povolenia pre prevádzku „P. – Skládky odpadov“,
- 5) nezákonný postup prvostupňového správneho orgánu pri nezverejnení rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave o umiestnení stavby „P. – Skládky odpadov“ z dôvodu obchodného tajomstva podľa § 17 Obchodného zákonníka,
- 6) nevhodnosť lokality z geologického hľadiska,
- 7) nedostatočná odstupová vzdialenosť lokality skládky odpadov od ľudských obydlí,

- 8) zámer vybudovať skládku odpadov je v rozpore s § 3 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch,
- 9) nevhodnosť lokality z hľadiska celkového poškodenia životného prostredia a

odmietnutie hore uvedených argumentov žalobcov žalovaná potom odôvodnila nasledovne (viď nižšie uvedené body č. 11 až 19).

11. V prípade 1. námietky žalovaná zdôraznila záväznosť územného plánu mesta P. pre toto konanie, nakoľko išlo o záväzný podklad pre vydanie stavebného povolenia.

12. Vo vzťahu k 2. námietke žalovaná uviedla, že Mesto P. malo v konaní postavenie účastníka konania a bolo oboznámené o začatí konania vo veci vydania integrovaného povolenia, tzn. ním deklarované procesné porušenie prvostupňového konania, boli už v rámci konania odstránené.

13. Čo sa týka 3. námietky, žalovaná poukázala na to, že prvostupňový správny orgán musel žiadosť aj bez priloženého územného rozhodnutia považovať za úplnú, oznámiť ju dotknutým orgánom a čakať na vyjadrenie stavebného úradu. Navyše žiaden z účastníkov konania neuviedol ani jediný hmotnoprávny dôvod, prečo by navrhovaná stavba nemala byť povolená.

14. V prípade ďalšej námietky žalovaná s odkazom na ust. § 11 písm. g) zák. č. 245/2003 Z.z. zdôraznila, že územné rozhodnutie je iba prílohou žiadosti; pričom ust. § 12 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. hovorí o 30 dňoch od doručenia žiadosti a nie 30 dní od doručenia prílohy žiadosti, ktorou je územné rozhodnutie.

15. Vo vzťahu k 5. námietke žalovaná uviedla, že dňa 14.03.2008 bolo verejnou vyhláškou sprístupnené všetkým účastníkom konania predmetné územné rozhodnutie. Ďalej uviedla, že v konaní o integrovanom povolení sa na námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní, neprihliada a preto prvostupňový správny orgán nebol príslušný na preskúmavanie vydaného územného rozhodnutia. Z tohto žalovanej vyplýva, že v rámci odvolacieho konania bola táto námietka žalobcov **odstránená**, a preto nemá, podľa žalovanej, žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

16. Čo sa týka ďalšej námietky, žalovaná odkázala na mapu vhodnosti územia pre skládky odpadov, ktorú vydalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v roku 1993. Uvedená mapa zaraďuje územie v lokalite navrhovanej skládky odpadov ako územie podmienene vhodné na ukladanie

odpadov, ktorý nie je nebezpečný a územie z hľadiska ohrozenia podzemnej vody za stredne ohrozené.

17. V prípade 7. námietky žalovaná odmietla príslušnú slovenskú technickú normu uznať za všeobecný záväzný predpis a poukázala na údaje z „Veternej ružice“ za obdobie 1998 – 2007, podľa ktorej smer prevládajúcich vetrov sa v žiadnom prípade negatívne nevzťahuje na mesto P..

18. Vo vzťahu k predposlednej námietke žalovaná uviedla, že z ustanovenia § 3 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámer vybudovať skládku odpadov bol v rozpore s týmto zákonom, resp. s Programom odpadového hospodárstva, ktorý je základným koncepčným dokumentom v tejto oblasti.

19. K záverečnej námietke žalovaná s odkazom na Záverečné stanovisko vo veci navrhovanej činnosti „P. – Skládku odpadov“, ktoré vydalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pod č. 328/06-7.3/Ak zo dňa 27.03.2006, zdôraznila to, že toto stanovisko vydané v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej na účely tohto rozsudku len „zákon o EIA“, resp. iba „EIA“) neuvádza, že by záťaž odporúčanej skládky bola neúnosná pre danú lokalitu.

II.

Konanie na prvostupňovom správnom súde

A)

20. Proti tomuto rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu podali žalobcovia 1/ až 45/ včas žalobu na Krajský súd v Bratislave.

21. Súčasťou podaných žalôb (napríklad žaloba z 02.09.2008 v zastúpení JUDr. Z. D. pod časťou IV.) bola žiadosť o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia krajským súdom, o čom však krajský súd odo dňa podania návrhu na odklad (03.09.2008) až do svojho rozhodnutia vo veci samej dňa 04.12.2008 vôbec nerozhodol, resp. v rozpore s ustanovením § 250c ods. 1 O.s.p. žiadateľom o odklad vykonateľnosti bezodkladne neoznámil, že žiadosti nevyhoveli.

B)

22. V priebehu súdneho prieskumu krajský súd vyhovel žiadosti (č.l. 260) spoločnosti W. B., INC. so sídlom C.X. S.. W., D.. U.S.A., Registration No.: 4108503 o pribratie do súdneho konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného správneho orgánu, ktorú za uvedenú spoločnosť podal Mgr. A. Š.,

advokát na základe plnomocenstva zo 14.11.2008 (č.l. 261) spísanú v Bratislave s pánom N. W. V uznesení č. k. 1 S 140/2008-264 z 19.11.2008 krajský súd doslovne judikoval, že

„Spoločnosť W. B., INC., C., S., W., D., U.S.A. je účastníkom správneho konania, ktorá sa dňa 13.2.2008 na základe osobitnej zmluvy stala právnym nástupcom prevádzkovateľa spoločnosti E. S. a.s. P., ktorej rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22.1.2008 bolo udelené integrované povolenie ako prevádzkovateľovi na vykonávanie činností v prevádzke „P. - Skládka odpadov“. Na základe zmluvy prešli na spoločnosť W. B., INC., všetky práva a povinnosti vyplývajúce z integrovaného povolenia.“

Následne uvedená spoločnosť listom svojho právneho zástupcu zo dňa 25.11.2008 informovala krajský súd, že

„Oznamujeme súdu, že na základe vnútorného auditu v našej spoločnosti sme zistili, že nemáme žiaden právny titul na to, aby sme boli účastníkmi tohto konania. Neexistuje žiadny právny vzťah medzi spoločnosťou E. S., a.s. a našou spoločnosťou, ktorý by zakladal naše právo byť účastníkom, nakoľko nikdy nebola uzatvorená zmluva o prevode práv a povinností stavebníka a naše oznámenie bolo preto predčasné a nepodložené.“

Oznamujeme súdu, že dobrovoľne nechceme byť vedľajším účastníkom pred súdom. Zároveň oznamujeme, že aj naše podanie, ktorým sme sa prihlásili do súdneho konania je preto neopodstatnené, nakoľko jeho opodstatnenosť nevieme preukázať.“

23. Predtým krajský súd bez podania návrhu dotknutou osobou uznesením č. k. 1S 140/08-195 zo dňa 21.10.2008 pribral do konania aj spoločnosť E. S., a.s., so sídlom T., X..P., IČO: X.. v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaného správneho orgánu s nasledovným odôvodnením:

„Spoločnosť E. S. a.s., T.T., X..P. je účastníkom správneho konania, ktorému rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22.1.2008 bolo udelené integrované povolenie ako prevádzkovateľovi na vykonávanie činností v prevádzke „P. - Skládka odpadov“.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na to, že výsledkom tohto sporu môžu byť dotknuté práva a povinnosti spoločnosti E. S. a.s., P. vyplývajúce z rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 737-2398/37/2008/Ver,Sta/3732000107 zo dňa 22.1.2008 súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.“

24. Odvolaním zo dňa 7. novembra 2008 (č.l. 254) žalobcovia zastúpení pôvodnou právnou zástupkyňou napadli hore uvedené uznesenie z 21.10.2008

o pribratí do konania spoločnosti E. S., a.s., nakoľko v konaní o vydanie integrovaného povolenia podľa vedomosti žalobcov vyplývajúcich z administratívneho spisu sa právnym nástupcom spoločnosti E. S., a.s. stala spoločnosť W. B., INC. V súvislosti s uvedeným žalobcovia odkázali na relevantné listiny nachádzajúce sa v administratívnom spise.

Vzhľadom na vyslovené závery dospel k názoru, že právo vyplývajúce z rozhodnutia žalovanej prešli na uvedenú spoločnosť W. B., INC. a iba práva tejto spoločnosti môžu byť prípadne zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

C)

25. Krajský súd ako súd prvého stupňa na nariadenom pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že žalobu je nutné vzhľadom na ust. § 250j ods. 1 O.s.p. zamietnuť.

26. Na prvom mieste krajský súd zrekapituloval jednotlivé námietky žalobcov, ako aj nesúhlasné argumenty, ktoré viedli žalovanú k ich odmietnutiu (str. 7 až 10 odôvodnenia rozsudku krajského súdu). Následne krajský súd označil s odkazom na ustanovenia zák. č. 245/2003 Z.z. žalobné dôvody za irelevantné a stotožnil sa s názormi žalovanej,

- že pre povoľujúci správny orgán je právoplatné rozhodnutie o umiestnení predmetnej stavby záväzným podkladom pre vydanie stavebného povolenia,
- že úplná žiadosť bolo v súlade so zákonom zverejnená na úradnej tabuli správneho orgánu dňa 17.10.2007,
- že vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzalo záverečné stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 328/06-7.3/Ak zo dňa 27.3.2006 podľa zákona o EIA a
- že porušovanie ústavného práva účastníkov konania v nadväznosti na článok 6 a článok 9 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zverejnenom v Zbierke zákonov pod č. 43/2006 Z.z. (ďalej na účely tohto rozsudku len „Aarhuský dohovor“) a príslušnej smernice Európskych spoločenstiev nebolo zo strany účastníkov vôbec preukázané.

27. Na základe týchto záverov dospel krajský súd o neopodstatnenosti žalôb podaných žalobcami 1/ až 45/.

III.

Odvolanie žalobcov/stanoviská a iné úkony

A)

28. Žalobcovia 1/ až 45/ proti hore uvedenému rozsudku krajského súdu podali postupne a včas odvolania (žalobcovia 1/ až 44/ dňa 21.01.2009 (č.l. 354), žalobca 36/ dňa 21.01.2009 (č.l. 337) a žalobca 45/ dňa 22.01.2009 (č.l. 375) s nasledujúcimi dôvodmi:

- nesprávne právne posúdenie veci vzhľadom k rozporu so Všeobecne záväzným nariadením č. 2/1997 a s Územným plánom mesta P. – žalobcovia 1/ až 44/, žalobca 36/ a žalobca 45/,
- nesprávne právne posúdenie veci ohľadom sporného nástupníctva spoločnosti W. B., Inc. – žalobcovia 1/ až 44/ a žalobca 45/ (nezákonná výstavba skládky),
- nevysporiadanie sa s dôvodmi nezákonnosti rozhodnutia, ktoré spočívali v existencii nezákonnej stavby – žalobcovia 1/ až 44/,
- nesprávne právne posúdenie veci ohľadom neposkytnutia zákonnej lehoty na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a k nezákonnosti nariadenia ústneho pojednávania – žalobcovia 1/ až 44/ a žalobca 36/,
- nesprávne právne posúdenie veci ohľadom nesprístupnenia podkladu rozhodnutia – žalobcovia 1/ až 44/ a žalobca 45/,
- nevysporiadanie sa s namietaným zásahom do práva na priaznivé životné prostredie – žalobcovia 1/ až 44/ a žalobca 45/,
- v rozpore so zákonom boli niektorí účastníci vylúčení z územného konania – žalobca 36/,
- porušenie povinnosti vyplývajúce z ust. § 16 ods. 1 zák. č. 245/2003 Z.z., a to nedostatočné zistenie skutočného stavu veci - a žalobca 45/,
- postup správneho orgánu bol zmätočný a následné rozhodnutie nezrozumiteľné a z týchto dôvodov aj nepreskúmateľné – žalobca 45/,
- porušenie ústavného práva na súdnu ochranu – žalobcovia 1/ až 44/ a žalobca 45/.

29. Súčasne žalobcovia prostredníctvom podaných žalôb požiadali konajúci odvolací súd o povolenie odkladu vykonateľnosti.

30. Záverom svojich odvolaní právni zástupcovia žiadali zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že prinajmenej bude zrušené napadnuté rozhodnutie žalovanej a vec jej bude vrátená na ďalšie konanie.

B)

31. Z vyjadrenia žalovanej zo dňa 12.02.2009 vyplýva, že zotrvala na svojich doteraz vyjadrených argumentoch a požaduje potvrdiť svoje rozhodnutie, pričom odvolanie žaloby zamietá a s rozsudkom krajského súdu sa stotožňuje.

C)

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo 06.04.2009 vyhovel žiadosti žalobcov 1/ až 35/, 37/ až 44/ zo dňa 21.01.2009 (č.l. 371) a po začatí odvolacieho konania vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej č.: 3806-27225/27/2008/ Haš zo dňa 18.08.2008 v spojení s rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia č.737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22.1.2008 odložil do rozhodnutia vo veci samej.

33. Následne z dodatočného vyjadrenia žalovanej zo dňa 18.05.2009 vykonaného prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu vyplýva:

- pri hodnotení aktuálnosti hrozby závažnej ujmy stavby „P. – Skládka odpadov“ sa konajúci súd nevysporiadal s predloženými dôkazmi a so skutočnosťami vyplývajúcimi zo spisu a konkrétnych argumentov žalovanej,
- rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa neopiera o odborné stanoviská a o na základe nich vydaných rozhodnutí správnych orgánov, napr. o Záverečné stanovisko,
- za základ pri rozhodovaní vzal konajúci súd tvrdenia (str. č. 7 uznesenia o povolení odkladu), že na skládke odpadov sú resp. budú „toxické chemikálie alebo riedidlá“,
- takisto žalovaná zdôraznila, že skládka vybudovaná na odpad, ktorý nie je nebezpečný,
- ďalej podľa žalovanej Najvyšší súd dôvodí argumentmi, ktoré nemajú oporu v spise (toxické chemikálie, riedidlá).
- skládka odpadov v N. j. v P. bola navrhnutá v Programe odpadového hospodárstva Mesta P. (1994) a navrhol ju sám Ing. P., tzn. hlavný aktivista proti starej aj novej skládke,
- Najvyšší súd prevzal zavádzajúci údaj o rozsahu 1.230.000 m³ kapacity odpadov. Naopak podľa najnovších údajov (Slovenská spoločnosť ETIAM) je kapacita predpokladaná po roku 2008 už iba na 387 745 m³.

D)

34. Zo stanoviska právnej zástupkyne žalobcu 45/ vyplýva, že označuje návrh Krajskej prokuratúry v Bratislave v celom rozsahu za nedôvodný a zmaťochný návrh, ktorý bol navyše podaný po takmer troch rokoch. Napadnuté VZN je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a teda aj s ust.

§ 6 ods. 2 zák. č. 369/1990 Zb., § 25 ods. 2, 6 zák. č. 50/1976 Zb. a § 5 ods. 5, 10 zák. č. 223/2001 Z.z.

35. Ďalej žalobca 45/ zdôraznil, že po podaní protestu Okresnou prokuratúrou Bratislava III. pod č. Pd 2049/0637, ktorému žalobca 45/ nevyhovel, sa následne obrátil na nadriadenú prokuratúru s podnetom, kde namietal nezákonný postup prokurátora pri napádaní VZN protestom. Nadriadená prokuratúra súhlasila s tvrdeniami uvedenými v podnete mesta P. Tiež so zdôraznením vplyvu niektorých ukazovateľov platného a záväzného Plánu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2006-2010 žalobca 45/ poukázal na neopodstatnenosť výstavby skládky v Bratislavskom samosprávnom kraji.

E)

36. V replike žalobcov 1/ až 44/ z 21.05.2009 boli vyslovené argumenty k nasledujúcim záverom žalovanej v zmysle jej stanoviska z 12.02.2009:

- k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci ohľadom sporného nástupníctva firmy W. B., Inc.,
- k nevysporiadaniu sa s dôvodmi nezákonnosti rozhodnutia, ktoré spočívali v existencii nezákonnej stavby.

F)

37. Prostredníctvom „Doplnenia podkladov rozhodnutia“ z 29.04.2009 zaslaným zúčastnenou osobou E. S., a.s. P. bolo do pozornosti Najvyššiemu súdu dané rozhodnutie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, číslo: 2009-11346/20588/5:530/Hia zo dňa 22.04.2009, ktorým uvedené ministerstvo potvrdilo stavebné povolenie na stavbu V. v mestskej časti D. v spojitosti s tým, že v tomto rozhodnutí odvolací stavebný úrad posúdil ako neprípustné podľa § 61 ods. 1 stavebného zákona námietky účastníkov stavebného konania, že predmetná stavba je v rozpore s územným plánom Hlavného mesta Bratislava a VZN 4/2007.

38. So zdôraznením princípu analógie zúčastnená osoba toto rozhodnutie priložila z dôvodu, že žalobcovia okrem iného aj z titulu, že sa správne orgány nevysporiadali s ich námietkou ohľadne súladu povoľovanej stavby s územným plánom, resp. VZN mesta P., napádajú rozhodnutie žalovanej, ktoré naopak táto zúčastnená osoba charakterizuje ako vydané v súlade s právoplatným územným rozhodnutím.

39. Ďalej zúčastnená osoba E. S., a.s. sa prostredníctvom svojho vyjadrenia z 15.05.2009 argumentačne vyjadrila k:

- tvrdenému rozporu napadnutého rozhodnutia žalovanej č. 3806-27225/27/2008/Haš zo dňa 18.08.2008 so Všeobecne záväzným nariadením mesta P. č. 2/97 v znení neskorších zmien a doplnení a s Územným plánom mesta P.,
- nemožnosti uplatnenia námietky o súlade s územným plánom v územnom konaní,
- nemožnosti vyjadriť sa k úplnej žiadosti o vydanie integrovaného povolenia,
- konaniu správneho orgánu so spoločnosťou W. B., INC.,
- nedostatočnému zisteniu skutkového stavu (najmä stanovisko banského úradu),
- Programu odpadového hospodárstva (POH) kraja a Slovenskej republiky,
- k nezákonnej stavbe skládky a
- právu na priaznivé životné prostredie.

40. Zúčastnená osoba E. S., a.s. záverom svojho vyjadrenia zdôraznila, že hoci žalobcovia pochybujú samostatné a konštitutívne individuálne správne akty vydané pred samotným začatím integrovaného povolenia, tak na skládku boli okrem iného vydané právne zaväzujúce, účinné a nikým nezrušené súhlasné záverečné stanovisko z procesu EIA, ako aj súhlasné stanoviská všetkých dotknutých orgánov. Takisto zdôraznila, že hoci mali všetci účastníci najmenej 30 dní na doloženie konkrétnych dôkazov, nepredložili ani jeden dôkaz.

41. Záverom zúčastnená osoba požadovala potvrdiť predmetný rozsudok krajského súdu a priznať jej náhradu trov konania.

IIIa.

Odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí

42. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo dňa 06. apríla 2009 povolil odklad vykonateľnosti rozhodnutia žalovanej z 18. augusta 2008 v spojení s rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia č. 737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22.01.2008 do rozhodnutia vo veci samej. K tomuto úkonu ho viedli skutkové a právne závery, ktoré okrem odôvodnenia obsiahnutého v uvedenom uznesení boli ozrejmene aj v stanovisku predsedu konajúceho senátu zo dňa 04.08.2009 adresovanému Ústavnému súdu Slovenskej republiky.

43. Na samotnom súdnom pojednávaní vykonanom dňa 26. mája 2009 zúčastnená osoba E. S., a.s. okrem iného upozornila konajúci súd, že do stavby skládky bolo započaté navážanie odpadu, ktorého prítomnosť ovplyvňuje dažďovú vodu na skládke zachytávanej a odvádzanej do akumuláčnej nádrže. Za

súčasného stavu nie je podľa nej možné tieto odpadové vody z akumuláčnej nádrže odčerpávať.

IIIa.

Proces revízie vydaných rozhodnutí zúčastnenou osobou

A)

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 28. mája 2009 sp. zn. 5 Sžp/5/2009-30 (ďalej tiež „pôvodný rozsudok“) zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovanej z 18.08.2008, ako aj rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava z 22. januára 2008 podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalobcom dal za pravdu, že sa dôvodne domnievali, že príslušné orgány správy životného prostredia nedodrжали pravidlá upravujúce účasť dotknutej verejnosti na integrovanom konaní a neposúdili dostatočne dosah výstavby skládky na životné prostredie.

B)

45. V súvislosti s hore uvedeným konaním zúčastnená osoba E. S., a.s. podala dňa 07.08.2009 na Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie s požiadavkou, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zmenil hore uvedený rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo dňa 28.05.2009 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zo dňa 04.12.2008 potvrdí v celom rozsahu.

46. Zúčastnená osoba sa v svojom dovolaní odvolávala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07-35, pričom citovala relevantnú časť nasledovne konajúcom súdom uvedenú:

„Vychádzajúc z toho, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania, Ústavný súd zastáva názor, že ak je občianske súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie vylúčené, t.j. rozhodnutia vo veciach správneho súdnictva nevynímajúc.“

C)

47. Zúčastnená osoba medzičasom podala dňa 29. júna 2009 všeobecne odôvodnenú ústavnú sťažnosť (č.l. 44) vo veci porušenia základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo 06.04.2009, ktorým bola odložená vykonateľnosť. Následne zúčastnená

osoba svoje skoršie ústavné podanie argumentačne doplnila podaním zo dňa 10.08.2009 (č.l. 50).

Uvedenú sťažnosť Ústavný súd Slovenskej republiky neprihliadajúc na dovolacie konanie prebiehajúce na Najvyššom súde (viď bod č. 45) uznesením č. k. I. ÚS 223/09-15 zo dňa 17.08.2009 sčasti prijal a súčasne vykonateľnosť napadnutého uznesenia Najvyššieho súdu odložil.

48. Napriek skutočnosti, že nielen z odôvodnenia uznesenia (str. 8) zo 06.04.2009, ale aj meritórneho rozsudku Najvyššieho súdu (citovaná časť je uvedená pod písm. H/) bolo jednoznačne vyslovené, že

„účinky odkladu vykonateľnosti napadnutého správneho rozhodnutia limituje časovo vydaním konečného rozhodnutia – viď formulácia výroku „**odkladá** do rozhodnutia vo veci samej.“,

tak situácia, kedy Ústavný súd Slovenskej republiky pociťoval potrebu „*expressis verbis*“ vysloviť odklad vykonateľnosti právne neúčinného, tzn. obsolétneho uznesenia Najvyššieho súdu, sa javila v tom okamihu pre konajúci senát ako veľmi nelogická a samotný postup Ústavného súdu Slovenskej republiky bol po právnej stránke prinajmenej prekvapivý (viď aj vyjadrenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.08.2009 na č.l. 69).

D)

49. Následne zúčastnená osoba podala dňa 03.09.2009 v poradí ďalšiu ústavnú sťažnosť z 03.09.2009 proti vydanému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Ústavný súd Slovenskej republiky. Takisto bola uvedená sťažnosť uznesením Ústavného súdu č. k. IV. ÚS 367/09-17 z 15. októbra 2009 v časti prijatá na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti odmietnutá napriek procesnej povinnosti účastníka upozorniť na existenciu procesnej prekážky vo forme prebiehajúceho dovolacieho konania na Najvyššom súde v uvedenej veci. V súvislosti s uvedeným je nutné podotknúť, že Najvyšší súd ako súd dovolací svoje dovolacie konanie ukončil až dňa 29. októbra 2009, o čom bol účastník doručením uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo/138/2009 dňa 25.01.2001 upovedomený.

50. Nálezom sp. zn. I. ÚS 229/09 z 27. mája 2010 Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že základné právo zúčastnenej osoby E. S., a.s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo pokojne užívať majetok uznané v zmysle článku 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžp/5/2009 z 28. mája 2009 porušené boli. Na uvedenom základe potom zrušil uvedený rozsudok Najvyššieho súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

51. Ústavný súd svoj zrušujúci nález odôvodnil tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nezohľadnil všetky zásady uplatniteľné v správnom konaní a prekročil svoju právomoc, keď sa zaoberal zákonnosťou konania a rozhodnutia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, hoci ich žalobcovia vo veci samej nespochybňovali, a že v týchto otázkach nemal právomoc prijať rozhodnutie.

IIIb.

Proces polozenia a riešenia prejudiciálnych otázok

A)

52. Za týchto okolností, tzn. najmä s dôrazom na poskytnutie maximálnej ochrany medzinárodnoprávne zakotvenému právu na ochranu životného prostredia riešenej v pôvodnom rozsudku, Najvyšší súd Slovenskej republiky v ďalšom konaní rozhodol uznesením zo 17.08.2010 o jeho prerušení a položil Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej na účely rozsudku len „Súdny dvor“) nasledujúce prejudiciálne otázky:

- 1. Ukladá povinnosť, resp. umožňuje komunitárne právo (konkrétne čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) najvyššiemu súdu členského štátu „ex offo“ obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou (predbežnou) otázkou, a to aj v takom štádiu súdneho konania, ak ústavný súd rozsudok najvyššieho súdu, ktorý je založený najmä na aplikácii komunitárneho rámca týkajúceho sa ochrany životného prostredia, zrušil s uložením povinnosti sa riadiť právnymi názormi ústavného súdu založenými na porušení procesných a hmotných ústavných práv osoby zúčastnenej na súdnom konaní bez prihliadnutia na komunitárny rozmer prejednávanej veci, tzn. keď ústavný súd v tomto konaní ako súd poslednej inštancie nedospel k záveru o nutnosti predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie predbežnú otázku a predbežne vylúčil aplikáciu práva na primerané životné prostredie a jeho ochranu v prejednávanej veci?*
- 2. Je možné naplniť základný účel integrovanej prevencie vymedzený najmä v bodoch 8, 9. a 23. preambule a ďalej v článkoch 1 a 15 Smernice Rady 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a všeobecne v komunitárnom rámci životného prostredia, tzn. prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia so zapojením aj verejnosti s cieľom dosiahnuť vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku, takým postupom, že dotknutá verejnosť nemá v čase začatia konania o integrovanej prevencii zabezpečený prístup ku všetkým relevantným dokumentom (čl. 6 v spojení s čl. 15 Smernice 96/61/ES), a to najmä k rozhodnutiu o umiestnení stavby – skládky odpadov, a neskôr v prvostupňovom konaní je chýbajúci dokument žiadateľom doložený*

s podmienkou nesprístupňovať ho iným účastníkom konania, lebo ide o predmet obchodného tajomstva; ak je možné dôvodne predpokladať, že rozhodnutie o umiestnení stavby (najmä jeho odôvodnenie) podstatným spôsobom ovplyvní podávanie námětov, pripomienok alebo iných podnetov?

3. *Sú splnené ciele Smernice Rady 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, najmä z pohľadu komunitárneho rámca životného prostredia, konkrétne podmienky uvedenej v článku 2, že pred vydaním povolenia budú určité projekty posudzované vzhľadom na ich vplyv na životné prostredie, ak sa pôvodné stanovisko Ministerstva životného prostredia vydané v roku 1999, ktorým sa završilo v minulosti proces posudzovania vplyvu na životné prostredie (EIA), prolonguje po uplynutí viacerých rokov jednoduchým rozhodnutím bez toho, aby proces EIA opätovne prebehol; inak povedané, je možné vysloviť, že raz vydané rozhodnutie podľa Smernice Rady 85/337/EHS má neobmedzenú platnosť?*
4. *Vzťahuje sa požiadavka všeobecne vyplývajúca zo Smernice 96/61/ES (najmä jej preambula a články 1 a 15a), aby členské štáty zaistili prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia aj tým, že poskytnú verejnosti primerané, spravodlivé a včasné správne alebo súdne konanie v spojení s článkom 10a Smernice 85/337/EHS a článku 6 a 9 odsek 2 a 4 Aarhuského dohovoru, na možnosť tejto verejnosti požadovať uloženie správneho alebo súdneho opatrenia predbežnej povahy podľa vnútroštátneho práva (napríklad nariadiť súdny odklad vykonateľnosti integrovaného rozhodnutia), ktoré umožňuje dočasne, tzn. až do rozhodnutia vo veci samej, zastaviť realizáciu požadovanej prevádzky?*
5. *Je možné súdnym rozhodnutím, ktorým sa naplňa požiadavka Smernice 96/61/ES, resp. Smernice 85/337/EHS alebo čl. 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru pri aplikácii tam uvedeného práva verejnosti na spravodlivú súdnu ochranu v zmysle článku 191 odsek 1 a 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie týkajúceho sa politiky Európskej únie v oblasti životného prostredia, nelegitímne zasiahnuť do vlastníckeho práva prevádzkovateľa garantované napríklad v čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd k prevádzke napríklad tým, ak žiadateľovi je právoplatné integrované povolenie na novú prevádzku zrušené v súdnom konaní?“*

B)

53. Zúčastnená osoba E. S., a.s. proti uvedenému uzneseniu Najvyššieho súdu napriek poučeniu o neprípustnosti odvolania podala odvolanie z 03.09.2010 (č.l. 311) s argumentáciou, že zúčastnenej osobe nie je známe, že by ktorákoľvek z prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru bola v konaní niektorým z účastníkov položená, z čoho v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ vyvodila záver, že nie je splnená jedna z podmienok na to, aby Najvyšší súd mohol v konaní postupovať vydaním napadnutého uznesenia.

Následne sťažnosťou zo 17.09.2010 na Ústavnom súde Slovenskej republiky brojila (č.l. 330), že Najvyšší súd Slovenskej republiky postup predložiť vec Súdnemu dvoru zvolil len preto, že nemienil rešpektovať závery vyslovené v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2010 sp. zn. I. ÚS 223/09, tzn. (konajúci súd doslovne cituje):

1. *že predmetom konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky neboli environmentálne otázky, ale výlučne posúdenie, či postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky namietaným sťažovateľom, došlo alebo nedošlo k porušeniu v sťažnosti označených základných práv (bod 25. nálezu).*
2. *že Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím postupom a rozhodnutiami vydanými v konaní vedenom pod sp.zn. 5 Sžp 5/2009, tieto práva flagrantne porušil tým, že*
 - a. *svojvoľne absolutizoval zásadu koncentrácie oproti zásade jednotnosti, dvojinštančnosti, hospodárnosti konania a riadneho zistenia skutkového stavu veci (body 28. až 30 návrhu),*
 - b. *nemal znalosť o tom, ktorý stavebný úrad má byť tým orgánom dotknutým (bod 31 návrhu),*
 - c. *opäť svojvoľne prekročil svoju právomoc pri preskúmvaní zákonnosti procesu a rozhodovania EIA, čím konal v rozpore s čl. 20 ods. 2 ústavy (bod 32. nálezu),*
 - d. *na konanie pred EIA protiústavné vtiahol Správny poriadok,*
 - e. *ani nevedel notorietu správneho konania, že rozhodnutím môže byť aj bežný list správneho orgánu, pričom zatajil existenciu riadneho rozhodnutia správneho orgánu (bod 33. nálezu),*
 - f. *uvedenou protiústavnosťou voči právu na súdnu ochranu, zasiahol aj do vlastníckeho práva sťažovateľa (body č. 34 a 35 nálezu),*
 - g. *nedoručil sťažovateľovi na vyjadrenie návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, čím porušil ústavný princíp rovnosti zbraní a princíp ekvity (body č. 38 a 39 nálezu) ale neurobil tak doteraz.*
 - h. *protizákonne vtiahol na seba právomoc rozhodovať o odklade vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu v odvolacom konaní, teda bez možnosti opravného konania (body 40 a 41 nálezu).*

54. Takisto zúčastnená osoba E. S. a.s. upozornila na to, že (opätovne konajúci súd cituje z podania zúčastnenej osoby)

„z čoho prima facie vyplýva zreteľný úmysel urobiť všetko pre chcený politický cieľ spreď volieb do národnej rady SR, s ktorým je už sudca Gavalec nepochybné identifikovaný, ako jeho vykonávateľ - /ii/, teda arbitrárne, svojvoľne, v zmysle zásady „ako chcem tak bude“.“

C)

55. Súdny dvor (tzn. jeho veľká komora v personálnom obsadení 13-ich sudcov) prostredníctvom rozsudku sp. zn. C-416/10 zo dňa 15.01.2013 (nakoľko ide o verejne dostupný dokument v slovenskom jazyku, Najvyšší súd v ďalšom odôvodnení v podrobnostiach poukazuje na internetovú stránku <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=132341&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1577695>) rozhodol tak, že:

„1. Článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, akým je súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, má povinnosť obrátiť sa z vlastného podnetu na Súdny dvor Európskej únie s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom.

2. Smernica Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že:

- vyžaduje, aby dotknutá verejnosť mala prístup od začiatku povoľovacieho konania pre dotknutú prevádzku k územnému rozhodnutiu, o aké ide vo veci samej,*
- neumožňuje príslušným vnútroštátnym orgánom odmietnuť dotknutej verejnosti prístup k takémuto rozhodnutiu tým, že sa odvolajú na ochranu dôvernosti obchodných alebo priemyselných informácií stanovenú vnútroštátnym právom alebo právom Únie s cieľom ochrany oprávneného hospodárskeho záujmu, a*
- nebráni tomu, aby neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii v priebehu prvostupňového správneho konania územné rozhodnutie, o aké ide vo veci samej, mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní*

dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

3. Článok 15a smernice 96/61, zmenenej a doplnenej nariadením č. 166/2006, sa má vykladať v tom zmysle, že členovia dotknutej verejnosti musia mať príležitosť v rámci opravného prostriedku stanoveného v tomto ustanovení obrátiť sa na súd alebo nezávislý a nestranný orgán ustanovený na základe zákona, ktorý má právomoc nariadiť predbežné opatrenia takej povahy, aby sa dočasne odložilo uplatňovanie povolenia v zmysle článku 4 uvedenej smernice, kým sa čaká na konečné rozhodnutie, ktoré má byť vydané.

4. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu prijaté v rámci vnútroštátneho konania, ktorým sa vykonávajú povinnosti vyplývajúce z článku 15a smernice 96/61, zmenenej a doplnenej nariadením č. 166/2006, a článku 9 ods. 2 a 4 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice nemôže samo osebe predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa zakotveného v článku 17 Charty základných práv Európskej únie.“

Záverom Súdny dvor vyslovil požiadavku o zaslanie rozsudku vyhláseného Najvyšším súdom v ďalšom konaní.

D)

56. Počas konania o predbežných otázkach bola dňa 17.08.2011 na Najvyšší súd Slovenskej republiky doručená informácia z Advokátskej kancelárie T. K., s.r.o., B. (č.l 557). V tejto informácii sa poukazuje na zmenu v osobe prevádzkovateľa prevádzky: „Zariadenia na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1“ najmä prostredníctvom priloženej prílohy o Oznamenie údajov potrebných pre určenie výšky poplatku za znečisťovanie ovzdušia za rok 2010 (podľa skutočností roku 2009) predloženej spoločnosťou B. D., s.r.o., P.. Uvedené oznámenie vyhotovil a podpísal J. M. (č.l. 559).

57. Z pripojeného rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava č.: 4405-38997/37/2009/Koz zo dňa 02.12.2009 (č.l. 560) pre Najvyšší súd Slovenskej republiky vyplýva, že uvedený správny orgán týmto rozhodnutím vydaným vo forme verejnej vyhlášky zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. g) Správneho poriadku konanie vo veci vydania integrovaného povolenia pre prevádzkovateľa B. D., s.r.o., T.T., P. pre prevádzku „Zariadenie na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1“.

58. Ďalej z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že zúčastnená osoba E. S., a.s. ako pôvodný prevádzkovateľ skládky podal dňa 14.07.2009 Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, doplnenie žiadosti o nové skutočnosti pre vydanie integrovaného povolenia pre prevádzku „Zariadenie na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1“, ktorej súčasťou bola žiadosť o vydanie stavebného povolenia na predmetnú stavbu.

Podľa § 30 ods. 1 písm. g) Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak zistí, že pred podaním návrhu vo veci začal konať súd, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

59. V súvislosti s uvedeným prvostupňový správny orgán konštatoval vo svojom odôvodnení, že následne podľa § 20 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. bolo na inšpektorát listom zo dňa 06.11.2009 zaslané oznámenie, že novým prevádzkovateľom prevádzky „P. – Skládky odpadov“ od 28.10.2009 je spoločnosť B. D., s.r.o., T., X.P., IČO: X.

Bližšie skutkové dôvody, prečo je naplnené citované ustanovenie zo strany konajúceho správneho orgánu však v uvedenom rozhodnutí neboli objasnené. V poučení o možnosti využiť opravné prostriedky prvostupňový správny orgán konštatoval s odkazom na ustanovenie § 30 ods. 2 Správneho poriadku, že sa nemožno odvolať a že uvedené rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Podľa § 20 ods. 4. zák. č. 245/2003 Z.z. v znení platnom v čase vydania uvedeného zastavujúceho rozhodnutia (02.12.2009) práva a povinnosti prevádzkovateľa prechádzajú aj na jeho právneho nástupcu. Nový prevádzkovateľ je povinný ohlásiť orgánu štátneho dozoru zmenu prevádzkovateľa do desiatich dní odo dňa účinnosti prechodu práv a povinností.

Podľa § 30 ods. 2 Správneho poriadku sa proti rozhodnutiu o zastavení konania podľa odseku 1 písm. b), c), f), g) a h) nemožno odvolať.

60. Za účelom vymedzenia aktuálneho okruhu účastníkov Najvyšší súd Slovenskej republiky vyzval 25.08.2011 (č.l. 567), resp. neskôr dňa 17.10.2011 (č.l. 566a) účastníkov, ako aj označenú spoločnosť B. D., s.r.o., na zaslanie objasnenia, resp. svojho stanoviska k uvedeným zmenám.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava prostredníctvom svojho listu z 30.09.2011 č.: 3557-27972/37/2011/Koz (č.l. 573) uviedla, že svoju povinnosť v zmysle § 20 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. si nový prevádzkovateľ splnil listom z 28.10.2011. Ďalej konštatovala, že pri vykonávaní kontroly činnosti zariadenia dňa 05.11.2009 bola predložená k nahliadnutiu zmluva medzi zúčastnenou osobou E. S., a.s. a spoločnosťou B. D., s.r.o., P., o prevode práv na prevádzkovanie „Zariadenia na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1“, ďalej výpis z OR

SR a výpis zo živnostenského registra. Podľa uvedenej zmluvy prevádzkovateľom skládky, ktorý vykonáva činnosť povolenú rozhodnutím inšpekcie, je spoločnosť B. D., s.r.o., P. a zúčastnená osoba E. S., a.s. je vlastníkom stavby.

61. Zúčastnená osoba E. S., a.s. podaním zo 16.11.2011 (č.l. 574) prostredníctvom svojho právneho zástupcu potvrdila, že na základe osobitnej zmluvy došlo k zmene prevádzkovateľa „Zariadenia na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1 (skládka odpadov)“ zo subjektu E. S., a.s. na spoločnosť B. D., s.r.o., P. Súčasne však doplnila, že predmetná zmluva je v súčasnosti neúčinná, pričom zdôraznila, že boli dodržané všetky súvisiace ustanovenia zák. č. 245/2003 Z.z.

Vo vzťahu k svojej účasti v konaní zúčastnená osoba s odkazom na ustanovenia § 250 ods. 5 a § 250i ods. 1 O.s.p. zdôraznila, že na nej trvá.

Podľa § 250 ods. 5 O.s.p. návrh podľa § 92 ods. 2 [zámena účastníka] možno v konaní podľa tejto časti podať, len ak neuplynula lehota podľa § 250b ods. 1 [dva mesiace].

Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. platí, že ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

62. Spoločnosť B. D., s.r.o., P. podaním zo 16.11.2011 (č.l. 575) so zhodným obsahom, ako aj podanie zúčastnenej osoby E. S., a.s. potvrdila, že na základe osobitnej zmluvy došlo k zmene prevádzkovateľa „Zariadenia na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov činnosťou D1 (skládka odpadov)“ zo subjektu E. S., a.s. na spoločnosť B. D., s.r.o., P.. Súčasne však doplnila, že predmetná zmluva je v súčasnosti neúčinná a že boli dodržané všetky relevantné ustanovenia zák. č. 245/2003 Z.z. V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd upozorniť na to, že na druhej strane zúčastnená osoba E. S., a.s. na str. 9 svojho podania z 23.12.2010 adresovanom na Súdny dvor tvrdila, že nie spoločnosť B. D. s.r.o., ale ona sama desať mesiacov vykonávala činnosti v prevádzke).

Vo vzťahu k svojej účasti v konaní spoločnosť B. D., s.r.o., P. s odkazom na ustanovenia § 250 ods. 5 a § 250i ods. 1 O.s.p. zdôraznila, že nežiada do tohto konania vstúpiť.

63. V súvislosti s hore uvedenou zmenou účasti Najvyšší súd Slovenskej republiky musí tiež poukázať na to, že prvostupňový správny orgán napriek prebiehajúcemu súdnemu prieskumu pred Krajským súdom v Bratislave vydal dňa 02.03.2009 rozhodnutie Č.j.: 794-7335/37/2009/Sta/373200107/K o povolení užívania stavby „P. - Skládku odpadov“ na základe žiadosti stavebníka, tzn. zúčastnenej osoby E. S. a.s. z 28.01.2009.

IIIc.

Chronologický prehľad správnych a súdnych konaní

64.

- A. 27.03.2006: vydanie Záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 328/06-7.3/Ak podľa EIA,
- B. 10.04.2006: mesto P. zmenilo svoj Územný plán tak, že prostredníctvom svojho VZN č. 2/2006 skládku v svojej lokalite nepovolilo,
- C. 12.02.2007: Krajský stavebný úrad rozhodnutiami č. A/01095/2007/KIZ/A až č. A/01095/2007/KIZ/I rozhoduje, že Mesto P., Z. T., štátny P. v likvidácii a iné osoby nie sú účastníkmi konania o umiestnení stavby,
- D. 07.05.2007: Krajský stavebný úrad vydáva územné rozhodnutie č. A/2007/1095/KIZ-40,
- E. 14.05.2007: územné rozhodnutie č. A/2007/1095/KIZ-40 zo 07.05.2007 nadobudlo právoplatnosť,
- F. 25.09.2007: zúčastnená osoba podáva žiadosť o vydanie integrovaného staveného povolenia,
- G. 17.10.2007: zverejnenie žiadosti zúčastnenej osoby na úradnej tabuli správneho orgánu,
- H. 26.11.2007: rozhodnutie prvostupňového orgánu o prerušení konania, nakoľko Mesto P. namietalo skutočnosť, že vydalo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na umiestnení stavby, 28.11.2007: nariadenie ústneho pojednávania na deň 31.12.2007 o 10.00 hod.,
- I. 27.12.2007: zúčastnená osoba zasiela prvostupňovému správny orgánu územné rozhodnutie s upozornením, že v súlade s § 17 Obchodného zákonníka toto územné rozhodnutie pre neho predstavuje obzvlášť chránené tajomstvo,
- J. 28.12.2007: žalobcovia sa dostavili za účelom oboznámenia sa s doručenou prílohou žiadosti, tzn. územným rozhodnutím, ktoré im prvostupňový správny orgán odmietol poskytnúť, z dôvodu termínu 31.12.2007,
- K. 02.01.2008: doplňujúci list účastníka k podaniu z 27.12.2008,

- L. 22.01.2008: vydanie prvostupňového preskúmaného rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia, č.737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 o integrovanom povolení a súčasne aj o stavebnom povolení formou verejnej vyhlášky,
- M. 01.02.2008: ukončenie predĺženej platnosti Záverečného stanoviska EIA Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky ku skládke,
- N. 13.02.2008: oznámenie spoločnosti W. B., INC. o prechode práva a povinnosti prevádzkovateľa na základe písomnej zmluvy a o začatí so stavebnými prácami podľa vykonateľného integrovaného povolenia s priloženým plnomocenstvom na Mgr. J. D.,
- O. 19.02.2008: výzva Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na poskytnutie informácií a predloženie dokumentov, dokladov a materiálov,
- P. 27.02.2008: zápis o dôvodoch odtajnenia rozhodnutia o umiestnení stavby,
- Q. 17.03.2008 až 01.04.2008: zverejnenie územného rozhodnutia formou vyvesenia na úradnú tabuľu Mesta P.,
- R. 29.04.2008: žiadosť spoločnosti W. B., INC. o poskytnutie odvolania na vyjadrenie sa,
- S. 29.04.2008: vyjadrenie zúčastnenej osoby E. S., a.s. k odvolaniu ostatných účastníkov,
- T. 29.04.2008: vyjadrenie žalobcu Ing. J. P., P. k procesnej legitimitě zúčastnenej osoby E. S., a.s. a k jej odvolaniu,
- U. 19.05.2008: záznam o vykonaní štátneho stavebného dohľadu u spoločnosti W. B., INC. ako stavebníka realizovanej stavby P. – Skládka odpadov,
- V. 19.05.2008: výzva pre spoločnosť W. B., INC., aby bezodkladne zastavila vykonávanie stavebných prác,
- W. 22.05.2008: rozhodnutie žalovanej pre spoločnosť W. B., INC. ako prevádzkovateľa stavby P. - skládka odpadov o prerušení konania z dôvodu podania námietky zaujatosti,
- X. 26.06.2008: list J. D., že nie je splnomocnencom spoločnosti W. B., INC.,
- Y. 26.06.2008: oznámenie zúčastnenej osoby E. S., a.s. že je jediným stavebníkom, ako aj prevádzkovateľom stavby „P. – skládka odpadov“, ktorá sa nachádza na novovytvorenej parc.č. X,
- Z. 30.06.2008: plná moc spoločnosti W. B., INC. vystavená vo Viedni v slovenskom jazyku pánom N. W. pre M. K.,
- AA. 04.07.2008: záznam o prevzatí P. pre spoločnosť W. B., INC. jej zástupcom M. K.,

- BB. 18.08.2008: vydanie napadnutého rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia - ústredie, č.: 3806-27225/27/2008/Haš ako odvolacieho orgánu,
- CC. 18.08.2008: záznam o nahliadnutí do správneho spisu M. K. z titulu splnomocnenca spoločnosti W. B., INC. podľa § 23 Správneho poriadku,
- DD. 02.09.2008: podanie žaloby žalobcami na Krajský súd v Bratislave,
- EE. 24.09.2008: vyjadrenie žalovanej k žalobe adresovanej na krajský súd, v ktorom okrem iného poukazuje na činnosť spoločnosti W. B., INC. ako stavebníka,
- FF. 21.10.2008: uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 140/08-195, ktorým pripustil podľa § 250 ods. 1, alter. § 94 ods. 2 O.s.p. vstup spoločnosti E. S., a.s., P. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného správneho orgánu,
- GG. 24.10.2008: nájomná zmluva spoločnosti E. S., a.s. s vlastníkom J. M. na dobu určitú do 31.12.2050,
- HH. 24.10.2008: nájomná zmluva spoločnosti E. S., a.s. s vlastníkom P. T. - P., a.s. na dobu určitú do 31.12.2050,
- II. 14.11.2008: prihláška spoločnosti W. B., INC., U.S.A. v zastúpení Mgr. A. Š., advokáta na vstup do súdneho konania ako vedľajšieho účastníka,
- JJ. 19.11.2008: uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 140/08-264, ktorým pripustil vstup spoločnosti W. B., INC., U.S.A. do konania tiež ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného správneho orgánu s odôvodnením, že ide o právneho nástupcom prevádzkovateľa spoločnosti E. S., a.s. P.,
- KK. 25.11.2008: spoločnosť W. B., INC., U.S.A. prostredníctvom svojho písomného podania konštatuje, že svoju účasť v konaní označuje za neopodstatnenú, čím sa svojich procesných práv výslovne vzdala,
- LL. 04.12.2008: späťvzatie odvolania zo 07.11.2008 právnej zástupkyne žalobcov 1/-44/ proti hore uvedenému uzneseniu z 21.10.2008 o pripustení spoločnosti E. skládka, a.s., P. ako vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného správneho orgánu,
- MM. 04.12.2008: vyhlásenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 140/2008-319, ktorý je predmetom odvolacieho konania,
- NN. 21. až 22.01.2009: odvolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave na Najvyšší súd Slovenskej republiky,
- OO. 12.02.2009: vyjadrenie žalovanej k odvolaniu,
- PP. 02.03.2009: rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava C.j.: 794-7335/37/2009/Sta/37 3200107/K o povolení užívania stavby účastníkom E. S., a.s. - kolaudačné rozhodnutie,

- QQ. 06.04.2009: Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo dňa 06. apríla 2009 povolil odklad vykonateľnosti rozhodnutia žalovanej z 18. augusta 2008 v spojení s rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia č.737-2398/37/2008/Ver,Sta/373200107 zo dňa 22.01.2008 do rozhodnutia vo veci samej,
- RR. 29.04.2009: doplnenie podkladov rozhodnutia zaslané účastníkom E. skládka, a.s. o rozhodnutie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, č.: 2009-11346/20588/5:530/Hia zo dňa 22.04.2009, ktorým uvedené ministerstvo potvrdilo stavebné povolenie na stavbu V.,
- SS. 15.05.2009: stanovisko účastníka E. S., a.s.,
- TT. 18.05.2009: dodatočné vyhlásenie žalovanej,
- UU. 21.05.2009: replika žalobcov 1/ až 44/ k stanovisku žalovanej z 12.02.2009,
- VV. 28.05.2009: pojednávanie a vyhlásenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžp/5/2009,
- WW. 25.06.2009: účastník E. S., a.s. podal ústavnú sťažnosť vo veci porušenia základných práv a slobôd odkladným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo 06.04.2009,
- XX. 14.07.2009: podanie doplnenia žiadosti zúčastnenej osoby E. S., a.s. na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava o nové skutočnosti,
- YY. 07.08.2009: podanie dovolania zúčastnenej osoby E. S., a.s. na Najvyšší súd Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zo dňa 26.05.2009,
- ZZ. 12.08.2009: doplnenie ústavnej sťažnosti z 25.06.2009 zúčastnenou osobou E. S., a.s.,
- AAA. 17.08.2009: čiastočné prijatie ústavnej sťažnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky a odloženie vykonateľnosti odkladného uznesenia Najvyššieho súdu (I. ÚS 223/09-15),
- BBB. 03.09.2009: zúčastnená osoba E. S., a.s. podala ďalšiu ústavnú sťažnosť proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Sžp/5/2009 zo dňa 26.05.2009 na Ústavný súd Slovenskej republiky,
- CCC. 15.10.2009: čiastočné prijatie ústavnej sťažnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky (IV. ÚS 367/09-17),
- DDD. 21.10.2009: presunutie pôvodnej sťažnosti zúčastnenej osoby E. S., a.s. prostredníctvom inštitútu spojenia vecí z ústavného senátu IV. ÚS na senát I. ÚS (uznesenie IV. ÚS 11/09-8),
- EEE. 28.10.2009: novým prevádzkovateľom prevádzky „P. - skládka odpadov" sa na základe zmluvy stáva spoločnosť B. D., s.r.o., P.,

- FFF. 29.10.2009: Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací ukončil dovolacie konanie,
- GGG. 05.11.2009: vykonanie kontroly činnosti prevádzky „P. - skládka odpadov“ s predložením zmluvy o prevode práv na prevádzkovanie,
- HHH. 06.11.2009: list zaslaný na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava oznamujúci, že novým prevádzkovateľom prevádzky „P. - skládka odpadov“ sa od 28.10.2009 stáva spoločnosť B. D., s.r.o., P.,
- III.02.12.2009: vydanie rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava č.: 4405-38997/37/2009/Koz vo forme verejnej vyhlášky o zastavení konania vo veci vydania integrovaného povolenia podľa § 30 ods. 1 písm. g) Správneho poriadku pre prevádzkovateľa B. D., s.r.o., T.T., P.,
- JJJ. 27.05.2010: zrušenie odkladacieho uznesenia (06.04.2009) a rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp/5/2009 z 28.05.2009 Ústavným súdom Slovenskej republiky (I. ÚS 223/09-131),
- KKK. 31.07.2010: zistenie žalovanej, že k tomuto dňu sa v prevádzke zneškodnilo 12.630,78 t odpadu z celkového množstva 60.185,38 t odpadu,
- LLL. 17.08.2010: uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o prerušení konania, predloženie prejudiciálnych otázok na SD EÚ,
- MMM. december 2010: písomné pripomienky žalobcov k veci C-416/10,
- NNN. 10.12.2010: písomné pripomienky žalobcu 45/ k veci C-416/10,
- OOO. 13.12.2010: písomné pripomienky žalovanej k veci C-416/10,
- PPP. 14.12.2010: písomné pripomienky Českej republiky k veci C-416/10,
- QQQ. 17.12.2010: písomné pripomienky Rakúskej republiky k veci C-416/10,
- RRR. 20.12.2010: písomné pripomienky Slovenskej republiky k veci C-416/10,
- SSS. 22.12.2010: písomné pripomienky Európskej komisie k veci C-416/10,
- TTT. 23.12.2010: písomné pripomienky zúčastnenej osoby E. S., a.s. k veci C-416/10,
- UUU. 09.08.2011: informácia žalobcov o zmene prevádzkovateľa v prevádzke „P. - Skládka odpadov“,
- VVV. 25.08.2011: výzva Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska k novému účastníkovi B. D., s.r.o., P.,
- WWW. 30.09.2011: doručenie objasnenie postupu zo strany Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Bratislava,

- XXX. 16.11.2011: doručenie stanoviska zúčastnenej osoby E. S., a.s. s požiadavkou ďalšieho zotrvania v konaní,
- YYY. 16.11.2011: doručenie stanoviska spoločnosti B. D., s.r.o., P. bez požiadavky na vstúpenie do konania,
- ZZZ. 20.12.2011: správa sudcu spravodajcu pre pojednávanie 17.01.2012 vo veci C-416/10,
- AAAA. 09.01.2012: písomné odpovede žalobcov, žalovanej, zúčastnenej osoby E. S., a.s. a Slovenskej republiky k dodatočným otázkam položeným SD EÚ vo veci C-416/10,
- BBBB. 20.04.2012: návrhy generálneho advokáta k veci C-416/10,
- CCCC. 15.01.2013: rozsudok SD EÚ vo veci sp. zn. C-416/10.

III d.

Úkony odvolacieho súdu po rozhodnutí predbežnej otázky

1) Okruh účastníkov:

A)

65. V dňoch 24. a 25.01.2013 Najvyšší súd Slovenskej republiky postupne obdržal viacero podaní. Žiadateľ Ing. Mgr. J. M., M., X.X.P. (adresa totožná so sídlom zúčastnenej osoby E. S., a.s.) návrhom z 23.01.2013 na pribratie do konania navrhol, aby bol v súlade s § 250 ods. 1 druhá veta O.s.p. ako vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa pod prevádzkou „P. – skládka odpadov“ pribratý do konania, nakoľko jeho práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. V prílohe doložil kópiu LV č. X. z www.katasterportal.sk s informatívnym charakterom. Návrh nebol opatrený podpisom konajúcej osoby.

Najvyšší súd z priloženého informatívneho výpisu z KN na internete pre k.ú. P., LV č. X. zistil, že vlastníkom pozemkov parc.č. X., X., X., X., X. a X. by mal byť na základe ich kúpy z 21.03.2007 J. M., M., X.P., Slovensko, nar. X. s tým, že zúčastnená osoba E. S., a.s. je tu zapísaná ako dlhodobý nájomca z titulu nájomnej zmluvy z 24.10.2008 na dobu určitú do 31.12.2050.

66. Žiadateľ prípisom z 26.03.2013 (č.l. 905) na výzvu Najvyššieho súdu s odkazom na svoje vlastnícke právo k pôvodnému pozemku parc.č. X. s celkovou výmerou 130.999 m² objasnil, prečo sa obrátil na Najvyšší súd Slovenskej republiky so svojim návrhom.

Súčasne zdôraznil, že pre žiadateľa ako prenajímateľa je nesporne dôležité, aby bola prevádzka skládky zachovaná a najmä, aby bola z jej akumuláčnej nádrže odpadových vôd pravidelne odvázaná priesaková kvapalina na zmluvnú čističku odpadových vôd a aby odpad, ktorý sa nachádza v telese skládky bol zhutňovaný a prekryvaný inertným odpadom a neustále monitorovaný v súlade s povinnosťami uloženými integrovaným povolením, čo je možné vykonávať

iba počas právoplatnosti a vykonateľnosti integrovaného povolenia. Takisto zdôraznil existenciu nebezpečenstva pretečenia kvapaliny nachádzajúcej sa v akumuláčnej nádrži na okolité pozemky a takisto na možnosť vznietenia sa ešte neprikrytého odpadu a následného rozšírenia požiaru aj na okolité nehnuteľnosti.

B)

67. Spoločnosť P. T. – P., a.s., IČO: X., so sídlom T.T., X.P. návrhom z 24.01.2013 na pribratie do konania navrhla, aby bola v súlade s § 250 ods. 1 druhá veta O.s.p. pribratá do konania, nakoľko jej práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. V prílohe doložila kópiu LV č. X. z www.katasterportal.sk s informatívnym charakterom. Návrh bol opatrený nečitateľným podpisom bez označenia konajúcich osôb.

Najvyšší súd z informatívnych stránok obchodného registra (potvrdené úradným výpisom z príslušného obchodného registra na č.l. 855 až 861) zistil, že v čase podania návrhu ako štatutárny orgán je zapísané predstavenstvo v nasledujúcom zložení: Ing. J. M. (predseda predstavenstva), Ing. V. D. (člen predstavenstva) a Ing. I. P. (člen predstavenstva). Uvedený kolektívny štatutárny orgán koná menom spoločnosti tak, že za spoločnosť navonok konajú a spoločnosť svojím prejavom zaväzujú predseda predstavenstva spoločne s jedným členom predstavenstva.

68. Spoločnosť prípisom z 26.03.2013 (č.l. 911) obsahovo veľmi totožným s hore uvedeným prípisom Ing. Mgr. J. M. na výzvu konajúceho súdu s odlišným odkazom na svoje vlastnícke právo k pôvodným, resp. súčasným pozemkom parc.č. X., X., X., X. a X. s celkovou výmerou 53.049 m² objasnila, prečo sa obrátila na súd so svojim návrhom.

C)

69. Následne O. V., IČO: X., návrhom zo 06.02.2013 (č.l. 854), ako aj O. S. G., IČO: X. návrhom z rovnakého dňa (č.l. 893) požadovali, aby boli v súlade s § 250 ods. 1 druhá veta O.s.p. pribraté do konania, nakoľko jej práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. Na výzvu Najvyššieho súdu obidve O. zhodne oznámili (č.l. 899 a 903), že v prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia by boli dotknuté vo svojom práve prevádzkovania 5. kazety skládky P.

70. Z účastníkov proti pristúpeniu hore uvedených osôb, napriek zaslaným výzvam (pokyn na č.l. 827), nevzniesol nikto nesúhlasné pripomienky, resp.

protiargumenty (napríklad č.l. 862, č.l. 869). Obdobne ani na vytýčenom pojednávaní dňa 14.05.2013 nikto z prítomných nevyslovil nesúhlas s takto určeným okruhom účastníkov súdneho prieskumu.

D)

71. Hore uvedenými osobami uvedené ustanovenie § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. je účinné od 15.10.2008, tzn. v čase konania pred krajským súdom. Pôvodný okruh účastníkov správneho konania bol vymedzený správnymi orgánmi

A) v prvostupňovom rozhodnutí (č. 86 v zmysle doručovacieho rozpisu) nasledovne:

- a) E. S., a.s. T.T., X.X.P.,
- b) P. T., a.s., T.T., X.X.P.,
- c) P. T. - P., a.s., T.T., X.X.P.,
- d) Ing. J. M., M., X.X.P.,
- e) H., s.r.o., D., X. 1, Ing. S. – projektant stavby,
- f) Mesto P., p. primátor, R., X.X.P.,
- g) Mgr. Z. Č., M., X.X.P., splnomocnený zástupca tých účastníkov, ktorí jej udelili plnú moc, vrátane doručovania, zo dňa 30.12.2007,
- h) RNDr. M. K., CSc., S., X.X.P., právoplatne určený spoločný splnomocnenec pre doručovanie tým účastníkom konania, ktorí doručili inšpekcii spoločné podanie, označené ako vyjadrenie účastníka konania zo dňa 06.11.2007, ktorým zároveň žiadali o účasť v konaní vo veci vydania integrovaného povolenia pre prevádzku „P. - Skládká odpadov“ prevádzkovateľa E. S., a.s., T.T., X.X.P..

B) v napadnutom rozhodnutí (č. 196 administratívneho spisu v zmysle doručovacieho rozpisu na str. 10) nasledovne:

- a) E. S., a.s., T.T., X.X.P.,
- b) E. S., a.s., T.T., X.X.P., splnomocnený zástupca tých účastníkov konania, ktorí jej udelili plnú moc vrátane doručovania zo dňa 21.11.2007 a 13.09.2007,
- c) P. T., a.s., T.T., X.X.P.,
- d) P. T. – P., a.s., T.T., X.X.P.,
- e) Ing. Mgr. J. M., M., X.X.P.,
- f) Mesto P., R., X.X.P.,
- g) Mgr. A. S., splnomocnená zástupkyňa Mesta P., ktoré jej udelilo plnú moc vrátane doručovania dňa 28.02.2008, H., X.,
- h) Mgr. Z. Č., M., X., splnomocnený zástupca tých účastníkov konania, ktorí jej udelili plnú moc vrátane doručovania zo dňa 30.12.2007,
- i) Ing. J. P., S., X.X.P.,

- j) RNDr. M. K., CSc., S., X.X.P., právoplatne určený spoločný splnomocnenec pre doručovanie tým účastníkom konania, ktorí doručili inšpekcií spoločné podanie, označené ako vyjadrenie účastníka konania zo dňa 06.11.2007, ktorým zároveň žiadali o účasť v konaní vo veci vydania integrovaného povolenia pre prevádzku „P. - Skládku odpadov“ prevádzkovateľa E. S., a.s., T.T., X.X.P.,
- k) Ing. R. L., V., X.,
- l) K. B., Z., X.X.P. a
- m) W. B., INC., zastúpená splnomocnencom M. K., C., B.

72. Krajskému súdu ako štátnemu orgánu, ktorý pozná právo, muselo byť z rozpisu účastníkov jasné, že okrem žalobcov do možného okruhu účastníkov v zmysle cit. § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. potom mohli spadať aj hore uvedené osoby. Avšak krajský súd tým, že ustálil okruh účastníkov súdneho prieskumu na žalobcov a žalovaný správny orgán, a následne uznesením č. k. 1S 140/08-195 zo dňa 21.10.2008 v zmysle § 93 ods. 2 a § 250 ods. 1 O.s.p. pripustil vstup do konania spoločnosti E. S. a.s., T.T., X.X.P. ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného správneho orgánu, ako aj uznesením č. k. 1S 140/08-264 zo dňa 19.11.2008 pribral do konania v zmysle § 94 ods. 2 a § 250 ods. 1 O.s.p. spoločnosť W. B., INC., C., S., W., D., U.S.A ako ďalšieho účastníka na strane žalovanej, dal nepochybne najavo, že zvyšných účastníkov za také osoby nepovažuje, a preto odvolací súd s uvedeným okruhom účastníkov konal v odvolacom konaní až do okamihu podania hore uvedených žiadostí o pristúpenie do odvolacieho súdneho konania.

73. Následne Najvyšší súd uznesením č. k. 1 Sžp/1/2010-941 zo dňa 17. apríla 2013 pripustil vstup hore uvedených osôb do súdneho konania.

2) Odklad vykonateľnosti:

A)

74. Právny zástupca žalobcu 45/ listom z 25.01.2013 (č.l. 819) požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a navrhol nariadiť pojednávanie. S poukazom na výsledky konania o prejudiciálnych otázkach na Súdnom dvore zdôraznil, že možnosť nariadenia predbežného opatrenia v tomto prípade výslovne potvrdil aj Súdny dvor prostredníctvom svojej odpovede na 4. otázku.

V súvislosti s uvedeným právny zástupca žalobcu 45/ odkázal aj na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 1 As 39/2006 -55 z roku 2007, podľa ktorého „*musí byť žalobcom z radov dotknutej verejnosti vyhovené pri ich návrhoch na priznanie odkladného účinku správnej žaloby tak,*

aby nemohlo dochádzať k situáciám, kedy v čase rozhodovania o správnej žalobe už by povolený zámer nevratne zrealizovaný (typicky vykonanie stavby). Pokiaľ by ich návrhu na priznanie odkladného účinku nebolo vyhovené, došlo by k porušeniu čl. 9 ods. 4 Arhuského dohovoru a čl. 10a Smernice 85/337/EHS, nakoľko poskytovaná súdna ochrana by nebola včasná a spravodlivá.“

B)

75. Súčasne aj právni zástupcovia žalobcov 1/ až 44/ požiadali o odklad vykonateľnosti a nariadenie ústneho pojednávania. Svoju žiadosť o odklad vykonateľnosti odôvodnili významným environmentálnym vplyvom stavby skládky na okolie. V súvislosti s uvedeným žalobcovia spomenuli viaceré zahraničné štúdie, ktoré zdôrazňujú zvýšený výskyt najmä špecifických onkologických ochorení v blízkosti skládok komunálneho odpadu. Toto ochorenie je pravdepodobne spôsobené podnikajúcim skládkovým plynom. S odkazom na informácie z Národného onkologického ústavu v Bratislave bolo podľa žalobcov zistené, že v P. okrese bol v porovnaní s celoslovenským priemerom v rokoch 1997 až 1998 registrovaný vyšší výskyt niektorých onkologických ochorení v blízkosti skládok.

76. Ďalej s odkazom na ustanovenie § 34 ods. 2 vyhlášky č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch žalobcovia zdôraznili, že až vydaním potvrdenia o uzatvorení skládky odpadov sa považuje skládka za definitívne uzatvorenú. Podľa informácií žalobcu z obvodného úradu životného prostredia v P. skládka uzatvorená dodnes nie je a nebola teda vydané potvrdenie o jej uzatvorení.

Čo sa týka voľných skládkových kapacít odpadu v Bratislavskom kraji, žalobcovia upozornili na sprevádzkovanie ďalšej kazety na skládkovanie odpadov pri meste S. s kapacitou 525.000 m³, ako aj na voľnú kapacitu na skládke v O. D. V súvislosti s uvedeným žalobcovia s odkazom na str. 61 dokumentu označeného ako Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2006 – 2010 zdôraznili, že ani v uvedenom období a ani do roku 2015 sa so skládkou v novej jame v P. neuvažuje.

77. Takisto žalobcovia po citácii čl. 15a Smernice 96/61/ES a čl. 9 Arhuského dohovoru poukázali na rozsudok Najvyššieho správneho soudu Českej republiky č. k. 1 As 39/2006-55 a predchádzajúce rozhodnutie v prejednávanej veci vydané Najvyšším súdom dňa 06. apríla 2009.

Vzhľadom na verejný záujem, ktorý žalobcovia prezentovali vplyvom na cca 22 000 obyvateľov mesta P. a existujúcou verejnou diskusiou o potrebe skládky, požiadali o nariadenie ústneho pojednávania.

C)

78. Podaním zo dňa 27.02.2013 (č.l. 863) sa právny zástupca zúčastnenej osoby E. S., a.s. vyjadril k návrhom žalobcov na odklad vykonateľnosti a nariadeniu pojednávania. Najmä poukázal na to, že žalobcovia nešpecifikovali, aká závažná ujma by okamžitým výkonom mohla hroziť. V žiadostiach podľa zúčastnenej osoby ide iba o všeobecné vyhlásenia a ničím nepodložené podozrenia, ktoré ako ukázala prax za obdobie desaťmesačného prevádzkovania zariadenia „P. - skládka odpadov“, sa vôbec nezakladajú na pravde.

Ďalej s poukazom na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 223/09-15 (17.08.2009) a č. IV. ÚS 367/09-17 (15.10.2009) zúčastnená osoba uviedla, že:

„ujma, ktorú utrpí prevádzkovateľ odkladom vykonateľnosti integrovaného povolenia na vykonávanie činnosti v už zhotovenej a skolaudovanej prevádzke je väčšia než akákoľvek ujma, o ktorej tvrdia žalobcovia bez jediného vecného argumentu a bez toho, že by aj bola niekedy prejednaná.“

79. K odkazu žalobcov na judikatúru Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zúčastnená osoba uviedla, že konanie sa nenachádza v takej etape, v ktorej by k typickému uskutočneniu stavby odkladom vykonateľnosti nedošlo, tak, ako to judikoval český súd. Predmetný český rozsudok je podľa zúčastnenej osoby diametrálne odlišný od skutkového a právneho stavu prevádzky, ktorá už bola skolaudovaná a v ktorej sa v súčasnosti nachádza viac než 60.000t zneškodneného odpadu riadne vykonávanou a povolenou činnosťou D1 v prevádzke.

Čo sa týka výkladu Aarhuského dohovoru, zúčastnená osoba zdôraznila, že záujmom jeho signatárov bolo odložiť vykonateľnosti integrovaného povolenia práve v čase, keď prevádzkovateľovi z takéhoto odkladu ešte nehrozila žiadna ujma.

80. K alternatívnym riešeniam skládkovania odpadu uvádzaným žalobcami zúčastnená osoba uviedla, že ukladanie odpadu na skládku, ktorá sa nachádza v okrese S., je v hrubom rozpore s programom odpadového hospodárstva okresu aj kraja. Žalobcami uvádzaná povolená nová kazeta skládky v S. má, ako sami uvádzajú, 525.000 m³ so životnosťou 10 rokov. Z uvedeného vyplýva max. ročná kapacita uvedenej skládky 52.000 m³, čo však podľa zúčastnenej osoby ročnú produkciu ostatného odpadu v Bratislavskom kraji v objeme najmenej 395.650 ton nie je možné zneškodniť v žalobcami uvádzanej prevádzke v S.

Čo sa týka argumentácie žalobcov ohľadom Programu odpadového hospodárstva zúčastnená osoba odkázala na údaj o voľnej kapacite skládok podľa tabuľky č. 45 (1.230.000 m³) a textovej prílohy č. 6 k obrázku č. 9, kde

do uvedenej voľnej kapacity k 31.12.2005 je zahrnutá aj skládka odpadov v „Starej jame“ v P.

81. Na uvedenom základe zúčastnená osoba sa domnieva, že neexistuje žiaden objektívny, vecný a logický dôvod na odklad vykonateľnosti napadnutého správneho rozhodnutia na základe ustanovenia § 250c ods. 1 O.s.p., ktoré už bolo úplne vykonané v časti stavebného povolenia a ktoré v časti povolenia prevádzkovej zariadenie činnosti D1 bolo už 10 mesiacov vykonávané bez toho, že by z riadneho prevádzkovania skládky vznikli akejkol'vek emisie alebo vznikla ujma.

D)

82. Takisto žalovaná sa prostredníctvom svojho podania z 28.02.2013 (č.l. 869) vyjadrila k odkladu vykonateľnosti. Najmä zdôrazňovala mimoriadny charakter tohto inštitútu, ktorý sa preto v oblasti správneho súdnictva môže iba výnimočne využiť, pričom splnenie hrozby závažnej ujmy musí mať konajúci súd riadne preukázané. Ďalej poukázala na inertný charakter skladovaného odpadu, ktorý nie je nebezpečným odpadom.

Obdobne žalovaná s dôrazom na zásadu rovnosti zbraní upriamila pozornosť konajúceho súdu na otázku, aká ujma by mohla odkladom vykonateľnosti napádaných rozhodnutí vzniknúť, ak by súd na súdnom konaní nekonštatovali nezákonnosť, respektíve by je nezrušil.

83. Vo vzťahu k argumentu žalobcov o zvýšenom výskyte chorôb žalovaná upozornila, že žalobcovia doteraz nepredložili odbornú štúdiu, v ktorej by bola uvedená príčinná súvislosť medzi nimi uvádzanými zdravotnými komplikáciami a činnosťou napádanej skládky. Súčasne žalovaná vyslovila myšlienku, že zdravotný stav obyvateľstva akéhokoľvek územia nikdy nezáleží iba od jedného faktora, ale od viacerých a všetkých v spoločnej súvzťažnosti. V súvislosti s uvedeným žalovaná poukázala na nebezpečný odpad zneškodňovaný na susednej prevádzke E. S. a ďalej na vplyv baníctva v danej lokalite, pričom sa odvolala na rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 6623 - 25037/372011/Zál//371760105/Z5 (E. S.).

K existencii „starej“ skládky žalovaná uviedla, že práve skládka v „novej jame“ má v čo najväčšej možnej miere zabrániť vzniku ochorení aj tým, že táto skládka spĺňa všetky potrebné hygienické, technické a iné normy. To, že mesto P. začalo vozit' odpad na iné skládky v svojom okolí, teda na skládky v meste S. a v O. D., tak táto situácia podľa žalovanej nepredstavuje riešenie problému so skladovaním odpadu v tomto regióne, iba tento problém na určité časové obdobie posúva.

84. Čo sa týka nepotrebnosti napádanej skládky žalovaná uviedla, že napádaná skládka bola nielen v Programe odpadového hospodárstva mesta P. v roku 1994, ale aj v nasledujúcom Programe odpadového hospodárstva Bratislavského kraja zahrnutá do roku 2005, pričom uvedené programy kraja a okresu platia doteraz.

Takisto neavizovanie absencie prevádzky napádanej skládky sa podľa žalovanej môže prejavovať až v dlhších časových úsekoch, pričom mesto P. svoj problém s odpadmi riešilo jeho zvážením do okolitých skládok a súčasne došlo k zvýšenému výskytu čiernych skládok v okolí mesta P.

85. Vo vzťahu k Aarhuskému dohovoru a k smerniciam Európskych spoločenstiev žalovaná uviedla, že bolo v záujme spravodlivosti, aby žalobcovia predložili znalecký posudok, odborný posudok, či relevantnú odbornú štúdiu, ktoré by potvrdzovali nimi uvádzané tvrdenia o hrozbe závažnej ujmy v priamej súvislosti s prevádzkovaním napádanej skládky. Naopak súhlasné stanoviská s napadanou skládkou (napríklad Obvodný úrad životného prostredia, S. V. P., š.p., B., Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Krajský pamiatkový úrad Bratislava alebo Obvodný banský úrad Bratislava) vyvracajú podľa žalovanej tvrdenia a nepodložené úsudky žalobcov. V uvedenej súvislosti žalovaná citovala text nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 223/09-131 z 27. mája 2010

„[sa postup žalovanej] nejaví ako rozporný s požiadavkou na vytvorenie podmienok na zabezpečenie aktívnej účasti verejnosti v integrovanom povoľovaní. Aj spomenutý čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru totiž vyžaduje umožniť včasnú a efektívnu účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti. Z pohľadu priebehu odvolacieho správneho konania je potrebné uviesť, že v čase zverejnenia územného rozhodnutia (14. marec 2008) boli ešte stále otvorené všetky možnosti pre odvolací orgán smerom k rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, pretože toto mohol druhostupňový správny orgán nielen potvrdiť, ale aj zmeniť, zrušiť, prípadne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie tomuto orgánu (§ 59 ods. 2 a 3 Správneho poriadku).“

ktorý je podľa žalovanej v súlade s rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-416/10, podľa ktorého:

„nebráni tomu, aby neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii v priebehu prvostupňového správneho konania územné rozhodnutie, o aké ide vo veci samej, mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania.“

86. Záverom žalovaná poukázala na aplikovateľnú judikatúru (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sž/98-102/02) a požiadala, aby súd návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia zamietol.

E)

87. Právna zástupkyňa žalobcov 1/ až 44/ podaním z 15.04.2013 (č.l. 936) zaslala svoje stanovisko k vyjadreniu žalovanej. Predovšetkým poukázala na to, že ponecháva na rozhodnutí konajúceho súdu, či účinnú, spravodlivú a včasnú ochranu zabezpečí včasným rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím o návrhu žalobcov na odklad vykonateľnosti.

88. K argumentácii zúčastnenej osoby, ako aj žalovanej o nutnosti preukazovať existenciu hrozby a nepredkladať iba tvrdenia právna zástupkyňa žalobcov 1/ až 44/ odkázala na názory odbornej právnickej verejnosti vyjadrené napríklad *in*: Mazák a kol.: Základy občianskeho procesného práva, 2009, že netreba dokazovať, že v každom prípade k závažnej ujme aj dôjde.

89. Ujma na zdraví bola podľa právnej zástupkyne preukázaná viacerými štúdiami (jedna z nich pripojená ako dôkaz č. 7 k žalobe), podľa ktorých bolo zistené, že ľudia žijúci v blízkosti starej skládky trpia viacerými ochoreniami v porovnaní s ľuďmi žijúcimi ďalej od nej. Údaje prieskumu uvedeného v štúdiu „Skládka a zdravie v P. 2002“, boli získané podľa právnej zástupkyne prieskumom u ľudí, ktorí žili v danej lokalite najmenej 5 rokov a boli spracované adekvátnymi matematicko-štatistickými metódami.

Vo vzťahu k argumentácii žalovanej týkajúcej sa firmy E. právna zástupkyňa zdôraznila, že uvedená firma sa nachádza vyše 2 km od skládky, jej akýkoľvek vplyv sa nemohol prejavíť v časti výskumu, v ktorej sa sledoval vplyv skládky na zdravie obyvateľov žijúcich do 500 metrov od skládky. Napriek tomuto záveru právna zástupkyňa vyslovila názor, že aj činnosť uvedenej firmy E. má zrejme vplyv na životné prostredie a celkovo kumulatívne prispieva k zhoršeniu zdravotného stavu obyvateľov mesta P..

90. Ďalej právna zástupkyňa žalobcov vo svojom vyjadrení polemizovala s argumentmi žalovanej týkajúcich sa programu odpadového hospodárstva, nedostatočnej voľnej kapacity skládok v regióne, k skutočnosti, že skládka je už zrealizovaná stavba, ako aj k ďalším skutočnostiam uvedených vo vyjadreniach.

Záverom právna zástupkyňa žalobcov zopakovala svoj argument, že je v kompetencii konajúceho súdu, či účinnú, spravodlivú a včasnú súdnu ochranu žalobcov zabezpečí včasným rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím o ich žiadosti o odklade vykonateľnosti.

F)

91. V procese prípravy pojednávania obdržal konajúci súd ešte vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu 45/ z 18.04.2013, ako aj stanovisko žalobcov z 25.04.2013 k rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-416/10. V uvedených podaniach sa právni zástupcovia žalobcov postupne opätovne vyjadrujú k argumentácii protistrany o dôsledkov vyplývajúcich z programu odpadového hospodárstva na prejednávajúcu vec a tiež ponúkajú rozbor k jednotlivým odpovediam obsiahnutým v hore citovanom rozsudku Súdneho dvora.

G)

92. Na pojednávaní prítomný právny zástupca zúčastnenej osoby E. S., a.s. konajúcemu súdu predložil krátkou cestou svoje písomné vyjadrenie zo dňa 13. mája 2013 spolu s prílohami (list Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 26.04.2010 a rozsudok Krajského súdu Bratislave č. k. 2S 20/2009-76 z 12.01.2011), ktorým podľa svojho vyjadrenia reagoval na hore uvedené písomné stanoviská žalobcov.

Jeho písomné vyjadrenie najmä obsahovalo právne názory týkajúce sa koncentračnej zásady podľa zák. č. 245/2003 Z.z. s odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 223/09-131 zo dňa 27.05.2010, na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie s vyslovením názoru, že vzhľadom na možnosť po dobu šiestich mesiacov dopĺňať námietky boli otvorené všetky možnosti a riešenia. Takisto sa právny zástupca vyjadril k záväznosti územného rozhodnutia ako právoplatného individuálneho správneho aktu, pričom po citácii časti dôvodovej správy k ustanoveniu § 8 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z. sa zaoberal najmä pojmom „zložkové“ povoľovacie procesy. Záverom sa vyjadril tak k záväznosti záverečného stanoviska, ako aj k územnému plánu mesta P..

Konajúci súd uvedené vyjadrenie vyhodnotil spolu s vyjadrením z 27.02.2013 (viď body č. 78 až 81).

IV.**Právne názory odvolacieho súdu**

93. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 O.s.p. odvolanie prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.)

opätovne v intenciách rozsudku sp. zn. C-416/10 Súdneho dvora v medziach čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a čl. 267 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na vytýčenom verejnom pojednávaní za účelom naplniť mu uloženú povinnosť Súdny dvorom vykonať dokazovanie (analogicky § 213 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) o tom,

či neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii územné rozhodnutie mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu,

vyhodnotil listinné dôkazy obsiahnuté v súdnych, ako aj v priloženom administratívnom spise, preskúmal napadnutý rozsudok postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní s prihliadnutím na pôvodné žalobné dôvody, a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), na ktoré krajský súd bez odôvodnenia neprihliadol, a preto postupom podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zrušil rozhodnutie žalovanej a vrátil vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie.

94. K uvedenému záveru dospel s oporou v rozsudku Súdneho dvora sp. zn. C-416/10 (bod 1. verdiktu v spojení s bodom 68.), podľa ktorého

„Článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, akým je súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, má povinnosť obrátiť sa z vlastného podnetu na Súdny dvor Európskej únie s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom“.

Nakoľko v tom čase bol konajúcemu súdu výrok rozsudku Súdneho dvora jasný a nepociťoval potrebu využitia ďalšej justičnej spolupráce s ním, dospel k nasledujúcim právnym názorom.

95. Ako už Najvyšší súd hore naznačil, z rozsudku Súdneho dvora vyplýva nepochybný záver o tom, že v záujme umožnenia prístupu verejnosti bolo

povinnosťou prvostupňového správneho orgánu dať k dispozícii dotknutej verejnosti územné rozhodnutie o umiestnení stavby skládky, ktoré bolo neodôvodnenie utajené.

V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd vyjadriť prekvapenie (údaj bod č. 154), že územné rozhodnutie bolo utajované nielen pred verejnosťou, ale aj pred samotným prvostupňovým stavebným úradom, t.j. pred mestom P., v dôsledku čoho tento prvostupňový stavebný úrad ho nemal k dispozícii vo svojom spise, a preto nebol schopný účastníkov stavebného konania informovať, čo je predmetom tohto rozhodnutia a či je právoplatné. Navyše sa muselo mesto P. z titulu neznalosti uvedeného územného rozhodnutia vydaného druhostupňovým orgánom domáhať súdnou cestou jeho doručenia, avšak napriek zaužívanej praxi v správnom konaní bezvýsledne. Za tejto situácie označenie územného rozhodnutia zúčastnenou osobou E. S., a.s. ako predmetu chráneného obchodným tajomstvom sa javí tiež ako kontraproduktívne, nakoľko po obsahovej a informačnej stránke projektová dokumentácia predložená žiadateľom - zúčastnenou osobou v územnom konaní obsahovala oveľa viac a podrobnejších územnoplánovacích informácií.

96. Nakoľko prvostupňová inšpekcia odmietla sprístupniť územné rozhodnutie odvolacieho stavebného úradu, Najvyšší súd sa v zmysle hore uvedeného pokynu Súdneho dvora ďalej bude zaoberať vyhodnotením zistených skutočností v dokazovaní, či tieto potvrdzujú záver žalovanej ako odvolacieho správneho orgánu, že pri náprave tejto vady prvostupňového konania nechal otvorené všetky možnosti a riešenia, a teda že náprava v tomto štádiu konania umožnila dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania.

Za týmto účelom sa Najvyšší súd postupne zaoberal s otázkou vymedzenia pojmu životného prostredia, prípustnosti nápravy väd prvostupňového správneho konania v odvolacom konaní (zásada koncentrácie), hodnotením skutočne zrealizovaných úkonov žalovanej ako odvolacieho správneho orgánu a zabezpečením právnej istoty účastníkov (najmä stabilizáciou okruhu účastníkov).

1) K obsahu pojmu životné prostredie:

97. Už prostredníctvom svojho pôvodného rozsudku Najvyšší súd konštatoval (viď aj prehľad námietok žalobcov v odvolacom správnom konaní uvedených v bode č. 10), že žalobcovia počas súdneho konania ustálili 2 okruhy námietok požadujúcich zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej. Na prvom mieste sú namietané závažné procesné pochybenia, tzn. neúplnosť žiadosti a s tým spojené blokovanie zverejnenia územného rozhodnutia, nedodržanie

30-dňovej lehoty, nejasne určený okruh účastníkov, porušenie procesných práv v zmysle Aarhuského dohovoru, nevyžiadanie stanovísk od niektorých dotknutých orgánov a ignorovanie nezákonnej výstavby skládky zo strany orgánov verejnej správy.

Druhá skupina námietok žalobcov, a to hmotnoprávneho charakteru, je tvorená tvrdeným rozporom napadnutého rozhodnutia žalovanej s platným Všeobecne záväzným nariadením Mesta P., záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie Mesta P. a právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Je nepochybné, že obidve skupiny námietok žalobcov majú spoločného menovateľa, ktorým je problematika právneho vymedzenia pojmu životné prostredie a s ním spojených práv a povinností jednotlivcov, t.j. dotknutej verejnosti, ako aj štátu (čo bolo viackrát naznačené aj prostredníctvom bodov 3. až 25. hore citovaného rozsudku Súdneho dvora).

98. Preto Najvyšší súd vychádzajúc z obsahu konania pred krajským súdom, ako aj z obsahu jednotlivých podaní účastníkov a k nim zaslaným priamych alebo vzájomných vyjadrení, s prihliadnutím na argumentáciu Súdneho dvora (v rámci nej aj na závery generálnej advokátky, ako aj členských štátov zúčastnených na konaní o predbežnej otázke), a v jej medziach aj zrušujúcu argumentáciu Ústavného súdu, dospel k záveru, že hlavným predmetom správneho konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané, je z oboch strán deklarovaný verejný záujem na ochrane životného prostredia, ktorý sa však dostáva do sporu s verejným záujmom na vytváranie prostredia pre realizáciu hospodárskych činností jednotlivca, ktoré v prejednávanej veci naopak vyúsťujú, resp. úzko súvisia s problematikou životného prostredia – a to s odpadovým hospodárstvom, ktoré je nevyhnutným a sprievodným javom spotrebnej spoločnosti na začiatku 21. storočia.

Berúc do úvahy zásadu ústavno-súladného výkladu objektívneho práva s uprednostnením priority práva úniového (čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 7 ods. 2 ústavy) sa preto Najvyšší súd predovšetkým sústreďí na vymedzenie a vyhodnotenie obsahu a rozsahu práv spojených so životným prostredím, ktoré úzko súvisia s hore vymenúvanou prvou skupinou námietok žalobcov.

99. Účastníci, ako aj osoby zúčastnené na súdnom konaní vo svojich písomných vyjadreniach, resp. v prejavoch na vytýčenom pojednávaní poukazovali na životné prostredie, ako aj na nutnosť jeho ochrany, avšak sa nesnažili tieto pojmy precízne vymedziť.

Nakoľko je pre Najvyšší súd nemysliteľné, aby vydal súdne rozhodnutie vo veci týkajúcej sa zabezpečenia účasti dotknutej verejnosti v procese ochrany životného prostredia bez toho, aby tieto právne pojmy vymedzil, bude sa najskôr uvedenou problematikou zaoberať.

100. Základný právny rámec na vymedzenie pojmu životné prostredie poskytuje Ústava Slovenskej republiky. Ďalej úpravu životného prostredia je možné napríklad nájsť aj v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach (najmä čl. 1 ods. 2) alebo v Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (najmä čl. 25).

Nižšie uvedené ústavné texty však naznačujú, že ústava v skupine hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv predovšetkým garantuje základné právo jednotlivca na určitú kvalitu životného prostredia, nakoľko iba negatívne pôsobiace hospodárske aktivity jednotlivca, ktoré prevyšujú únosnú mieru kritérií stanovených štátom, aj tento štát zakazuje.

Podľa čl. 44 ods. 1 ústavy má každý právo na priaznivé životné prostredie.

101. Avšak na otázku, čo je životné prostredie, je nutné vychádzať v zmysle čl. 44 ods. 5 ústavy zo zložkovej definície životného prostredia obsiahnutej v ustanovení § 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, ktorým rámcom je nepochybne úvodná preambula citovaného zákona.

S obdobným záverom judikoval Najvyšší súd vo svojej staršej judikatúre (m.m. rozsudok sp. zn. 1 Sž-o-KS 194/2004 z 13. septembra 2005, str. 8), kde uviedol:

„Najvyšší súd na tomto mieste zdôrazňuje, že predmetom súdnej ochrany v prejednávanej veci je tvrdý zásah do práva jednotlivca na priaznivé životné prostredie bez ohľadu na existenciu štruktúralno-technickej definície životného prostredia prezentovanej v § 2 zák. č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, Najvyšší súd pristupuje k životnému prostrediu ako ku komplexnej a právne nedeliteľnej veci verejne užívateľnej každým jednotlivcom bez možnosti vylúčenia z jeho benefícií, pričom na subjektívne právo jednotlivca na priaznivé životné prostredie nie je možné nazerať inak, ako na snahu ľudstva zachovať priaznivý stav životného prostredia pre nasledujúce pokolenia.

Preto ako veľmi súvisiace a späté so životným prostredím treba hodnotiť právo verejnosti zapájať sa do procesu hľadania najrozumnejších variantov ľudských činností alebo produktu týchto činností, ktoré z tohto hľadiska nebudú zhoršovať dosiahnutý stav životného prostredia. Aby sa dosiahlo veľmi efektívne zapojenie verejnosti do tohto procesu, musí štát starostlivo zabezpečiť prenos informácií opisujúcich nielen navrhované varianty, ale aj ich dopad na stav životného prostredia zo štátu smerom k verejnosti a naopak.“

102. Hore spomenutá definícia jednoznačne vyzdvihuje životné prostredie do polohy základnej, neodmysliteľnej a nenahraditeľnej podmienky bytia človeka (*conditio sine qua non*) a jeho priaznivý stav je zásadne určujúcim faktorom popri ľudskej existencii aj pri reprodukcii jednotlivca, tzn. napomáha

naplniť účel objektívneho práva (m.m. body č. 64 až 67 rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 68/2011 zo dňa 27.03.2012), ale aj pri populácii flóry a fauny vrátane stability ekologickej rovnováhy planéty. Najvyšší súd preto v životnom prostredí vidí základnú ľudskú hodnotu tak v zmysle hospodárskom, ako aj sociálnom a v neposlednom rade aj v zmysle biologickom.

Podľa čl. 44 ods. 5 ústavy podrobnosti o právach a povinnostiach podľa odsekov 1 až 4 ustanoví zákon.

Podľa § 2 zák. č. 17/1992 Zb. životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.

103. U životného prostredia je z právneho hľadiska to osobitosťou, že je chránené nielen právo, ktorého predmetom je životné prostredie (viď čl. 20 ods. 3 posledná veta alebo čl. 44 ods. 2 a 3 ústavy zakazujúce znižovať priaznivú úroveň), tzn. ako komplexný systém pravidiel správania sa jednotlivcov v rôznych situáciách k predmetu práva, ale aj samotný predmet hore uvedeného práva, čo je menej obvyklé v právnej náuke; t.j. štát (vrátane súdnej moci) si sám ukladá pozitívny záväzok chrániť životné prostredie (čl. 44 ods. 4 ústavy).

Podľa čl. 20 ods. 3 posledná veta ústavy výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Podľa čl. 44 ods. 2 ústavy každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.

Podľa čl. 44 ods. 3 ústavy nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.

Podľa čl. 44 ods. 4 ústavy štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o E. rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.

104. Je nepochybné, že toto právo na priaznivé životné prostredie je úzko prepojené s inými základnými ľudskými právami, medzi ktorými popredné miesto zaujíma základné právo na život. Nakoľko ľudská bytosť svoj život prežíva nielen v životnom prostredí, ale aj v rodinnom zázemí, ktoré je súčasťou jeho súkromia, potom je celkom logické, že medzinárodné súdne orgány kladú dôraz pri ochrane životného prostredia práve na tieto zložky ľudského života.

Európsky súd pre ľudské práva tiež pri ochrane životné prostredia kladie implicitne vysoký dôraz na ochranu práv na súkromie a rodinný život (viď najmä rozsudok X. a Y. v. Holandsko z 26.03.1985), podľa ktorého

„čl. 8 má zásadne chrániť jednotlivca pred svojvoľnými zásahmi verejnej moci, avšak sa neobmedzuje na to, aby zakazoval štátu zdržať sa takýchto zásahov. K tomuto viac negatívnejmu záväzku môžu pristúpiť pozitívne povinnosti inherentné účinnému rešpektovaniu súkromného života. Môžu zahŕňať povinnosť prijať opatrenia smerujúce k rešpektovaniu súkromného života, a to aj vo vzťahoch jednotlivcov medzi sebou.“

105. Pre Najvyšší súd základným prínosom uvedenej judikatúry je to, že efektívne užívanie práva na rešpektovanie obydli, súkromného a rodinného života, ktoré je zaručené prostredníctvom čl. 8 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd navodzuje právo žiť v zdravom životnom prostredí.

V súvislosti s uvedeným nemôže byť Najvyšším súdom preto prehliadnutá skutočnosť, ktorá nebola spochybňovaná účastníkmi v správnom konaní, a to že dotknutá stavba skládky sa nachádza vo vzdialenosti 300 metrov od najbližších ľudských obydli.

106. Trvajúci proces uspokojovania narastajúcej potreby hľadania primárnych surovínových a energetických zdrojov súvisiaci s masívnou zmenou krajiny vedie k degradácii životného prostredia pod mieru bezpečnú pre ľudské zdravie a bezproblémový vývoj ďalších generácií. Ako už bolo naznačené vyššie (viď bod č. 103), Slovenská republika na seba prevzala pozitívny záväzok chrániť životné prostredie pred jeho deštrukciou najmä formou vytvorenia čo najúčinnějších právnych a mimoprávných prostriedkov.

Ústavodarca k povinnosti štátu chrániť životné prostredie priradil prostredníctvom čl. 45 ústavy najmä ústavné právo na informácie o životnom prostredí. Deklarácia z Rio De Janeira o životnom prostredí a rozvoji (1992) načrtla víziu starostlivosti o životné prostredie aj prostredníctvom zásady číslo 10 ustanovila:

„Environmentálne problémy sa najlepšie riešia na príslušnej úrovni za účasti všetkých dotknutých občanov. Na úrovni jednotlivého štátu musí mať každý jednotlivec zodpovedajúci prístup k informáciám o životnom prostredí, ktoré majú verejné orgány, včítane informácií o nebezpečných látkach a činnostiach v jednotlivých O. a mať príležitosť zúčastniť sa rozhodovacích procesov. Štáty ulahčia a povzbudia tvorbu verejného povedomia a verejnú účasť tým, že tieto informácie sprístupnia široké verejnosti. Je nutné zabezpečiť prístup k súdnym a správnym konaniam, vrátane procesov o odškodnení a nápravných prostriedkov.“

Ako vykonávací predpis pre uvedenú zásadu bol z právneho hľadiska prijatý hore spomenutých Aarhuský dohovor. Následne Parlamentné zhromaždenie Rady Európy prijalo dňa 27.06.2003 Odporúčanie č. 1614 (2003), týkajúce sa životného prostredia a ľudských práv. Obdobne aj Európska únia tieto závery preniesla do komunitárnej legislatívy.

Podľa čl. 45 ústavy každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

107. Na vnútroštátnej úrovni Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil (najmä rozsudok sp. zn. 7 SŽ/103/03 z 19. februára 2004, ako aj už hore uvedený rozsudok sp. zn. 1 SŽ-o-KS 194/2004 z 13.09.2005), že ochrana životného prostredia je ústavným imperatívom zakotveným nielen v čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj v jednotlivých zákonoch vykonávajúcich na základe čl. 51 ods. 1 ústavy túto požiadavku v konkrétnych právnych odvetviach pre jednotlivcov a pre štátne orgány.

2) K prípustnosti nápravy väd a k zásade koncentrácie:

108. Hore vyzdvihnutá závažnosť ústavného práva na primerané životné prostredie spolu s právom na informácie o životnom prostredí tiež kladie oprávnenú požiadavku, aby tieto práva boli v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy v konkrétnych prípadoch dostupné nositeľom (adresátom) označených v hore uvedených právnych dokumentov a predpisov, pričom dostupnosť musia garantovať tak správne, ako súdne orgány. Opačný prístup by znamenal porušenie zákazu *denegationis iustitiae*.

Napríklad Ústavný súd prostredníctvom nálezu č. k. II. ÚS 230/09-50 zo dňa 16.12.2009 konštatoval, že

„Nepochybne účelom čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy za podmienky, že takéto preskúmanie nevylučuje zákon. Podmienky, za ktorých zákon vylučuje preskúmanie zákonnosti správneho orgánu súdom (§ 247 ods. 2 OSP) je potrebné vykladať reštriktívne. Ich ústavne konformný výklad môže byť iba taký, ktorý umožní správne súdu poskytnúť účinnú (skutočnú), a nie iba iluzórnu ochranu právam fyzických osôb.“

109. Súdny dvor adresoval Najvyššiemu súdu požiadavku objasniť, či neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii územné rozhodnutie mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia. V súvislosti s uvedeným pripojil usmernenie s odkazom na relevantnú judikatúru (marginálny bod 85), že

„V prípade neexistencie pravidiel, ktoré by v tejto oblasti boli stanovené právom Únie, musí právny poriadok každého členského štátu stanoviť procesné predpisy týkajúce sa opravných prostriedkov určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné opravné prostriedky vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity).“

Za týchto predpokladov musel Najvyšší súd zvažovať, či konaním prvostupňového správneho orgánu sa nevytvorili prekážky na efektívnu účasť dotknutej verejnosti v ďalšom konaní.

110. Súčasne s uvedeným však Najvyšší súd musí vyzdvihnúť osobitosti viac stupňového správneho konania, ktoré musí žiadateľ o príslušné povolenia pre realizáciu stavby skládky odpadov absolvovať. Preto Najvyšší súd poukazuje na písomnú odpoveď zúčastnenej osoby E. S., a.s. Súdnemu dvoru zo dňa 13. decembra 2011, že

„podľa príslušných právnych [podľa mienky Najvyššieho súdu chcela zúčastnená osoba na tomto mieste vyjadriť slovo predpisov] Slovenskej republiky účinných v roku 1999 bolo na realizovanie projektu skládka nevyhnutné získať štyri stupne rozhodnutí orgánov verejnej moci a to :

- 1. Záverečné stanovisko EIA*
- 2. Územné rozhodnutie o umiestnení stavby*
- 3. Stavebné povolenie a*
- 4. Povolenie na prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov skládkovaním stavby*

(Stupeň 3 a 4 je dnes súčasťou integrovaného povolenia).“

V súvislosti s uvedeným záverom zúčastnenej osoby Najvyšší súd zdôrazňuje, že celý proces realizácie stavby skládky navrhovateľom až po jej sfunkčnenie sa preto deje v štyroch vzájomne prepojených, prelínajúcich sa a neoddeliteľných štádiách konaní pred rôznymi orgánmi verejnej moci.

Prvé štádium sa týka procesu získania záverečného stanoviska EIA podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorom osoba navrhovateľa ako budúceho prevádzkovateľa posudzovanej činnosti (§ 3 písm. f/ zák. č. 24/2006 Z.z.) je najmä zaťažená nielen povinnosťou zabezpečiť vypracovanie viacvariantného riešenia svojho projektu, ale aj jeho objasňovaním dotknutej verejnosti a orgánom verejnej správy.

V druhom štádiu (územné konanie) dotknutý stavebný úrad rieši umiestnenie vybraného variantu projektu do krajiny na základe predloženej

technickej (projekčnej) dokumentácie, pričom tu žiadateľ vystupuje ako navrhovateľ územného konania (§ 34 ods. 1 Stavebného zákona).

V treťom štádiu (integrované povolenie) štátny orgán ochrany životného prostredia preveruje zákonné kritéria na povolenie konkrétnej stavby (t.j. v prejednávanej veci skládky odpadov), pričom žiadateľ, t.j. prevádzkovateľ prevádzky priemyselnej činnosti (§ 1 písm. b/ zák. č. 245/2003 Z.z.) sa tu nachádza tak v pozícii stavebníka, ako aj uchádzača o vydanie osobitnej licencie na prevádzkovanie činností s dopadom na trvalo udržateľnú priaznivú úroveň životného prostredia.

V poslednom, zúčastnenou osobou nespomenutom štvrtom štádiu (kolaudačné konanie) prvostupňový orgán žalovanej inšpekcie v pozícii osobitného stavebného úradu vyhodnocuje kvalitu vyhotovenia a bezpečnosť stavby. Opätovne aj tu štátny orgán ochrany životného prostredia koná so stavebníkom.

Preto správny súd preverujúci zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a jemu predchádzajúceho konania v určitom štádiu nemôže nechať bez argumentačného povšimnutia aj predchádzajúce štádia, ktoré do preskúmaného rozhodnutia zasahujú prinajmenej vo forme podkladov pre toto rozhodnutie.

111. Je neprehliadnuteľná vôľa zákonodarcu, že začlenil do prvostupňového integrovaného povolenia (tzn. hore označené ako tretie štádium) zásadu koncentrácie pre prístup dotknutej verejnosti do tohto konania, a to prostredníctvom ustanovenia § 13 ods. 3 zák. č. 245/2003 Z.z. Je nutné v súvislosti s prejednanou vecou tiež upozorniť na obdobnú koncentračnú zásadu, ktorú zákonodarca zakotvil do ustanovenia § 61 ods. 1 zák. č. 52/1976 Zb. Stavebného zákona, t.j. konania označeného hore ako druhé štádium. Na toto aj Najvyšší súd poukazoval v neskôr zrušenom rozsudku sp. zn. 5 Sžp/9/2000.

*Podľa § 13 ods. 3 zák. č. 245/2003 Z.z. osoby prizvané na ústne pojednávanie **musia** svoje **pripomienky** a námety uplatniť písomne najneskôr na ústnom pojednávaní, na neskôr uplatnené pripomienky a námety **sa neprihliada**. Na to musí správny orgán prizvané osoby písomne upozorniť.*

*Podľa § 61 ods. 1 Stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie stavebného pojednávania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené územnom pojednávaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, **sa neprihliada**.*

112. Ústavný súd v bode 29. nálezu sp. zn. I. ÚS 223/09-131 konštatoval, že

„Na strane druhej je potrebné uviesť, že skutočný dopad koncentrácie konania je limitovaný tým, že správny orgán vystupuje v celom správnom konaní (teda aj v integrovanom povoľovaní) ako reprezentant a ochranca verejného záujmu na dodržiavanie právnych predpisov. Preto je povinný aj v prípade, že účastník konania až po úkone ohraničujúcom jeho právo predkladať pripomienky a námety (ústne pojednávanie podľa § 13 ods. 3 ZIPaKZ) uplatniť námietky, ktoré sa týkajú dodržania noriem hmotného či procesného práva, na tieto z úradnej povinnosti prihliadať...“

Pri citovaní týchto myšlienok odkázal na obdobné iného autora, tzn. Kopecký, M.: Uplatňovanie zásad jednotnosti a koncentrace ve správním řízení. In: Právní rozhledy 13/2007, s. 461.

Ďalej Ústavný súd vyčítal Najvyššiemu súdu, že pri svojej rozhodovacej činnosti vo veci nerešpektoval zásady správneho konania (viď bod č. 31 citovaného nálezu Ústavného súdu). Za týmto účelom Najvyšší súd predkladá odôvodnenie, ktorými zásadami sa v prejednávanej veci riadil a na ktoré prihliadol.

113. Vo vzťahu k účelu a použiteľnosti jednotlivých procesných zásad vo všeobecnosti s odkazom na súčasné poznatky právnej vedy (R. Dworkin alebo R. Alexy) Najvyšší súd konštatuje, že správne konanie vrátane integrovaného povoľovania je ovládané viacerými zásadami. Uvedené procesné zásady majú svoje osobitné postavenie, lebo zakotvené v ústave, poprípade v predpise nižšej právnej sily (medzinárodný dohovor či zákon) alebo iba „objavené“ judikatúrou, tak z tejto pozície prenikajú vďaka svojej nezameniteľnej podstate (idea maxima) do celého právneho odvetvia, lebo sú jeho východiskom, ako aj hraničným kritériom. Hoci je tiež nepochybné, že procesné zásady sú formulované veľmi abstraktne (tzn. aj všeobecne bez toho, aby vymedzovali konkrétne pravidlo správania), tak v tomto prípade neplatí starorímska zásada „*ius specialis derogat ius generalis*“, ale naopak sa dopĺňujú, poprípade v medzných situáciách jedna zásada ustúpi pred druhou. Preto zásady, a to aj správneho práva, slúžia ako hraničná pomôcka pre výklad (*reductio ad absurdum*) konkrétnej právnej úpravy (pravidla správania), lebo sa nepripúšťa, aby výklad právnej normy smeroval mimo sféru pôsobenia procesnej zásady.

114. Popri niektorých zásadách, ako sú napríklad zásady legality, materiálnej pravdy alebo legitímneho očakávania, ovláda tiež správne konanie aj zásada jednotnosti (dvojinštančnosti) konania, ako aj koncentračná zásada.

Predposledne uvedená zásada správneho konania ukladá povinnosť odvolaciemu správneho orgánu, že každá relevantná otázka (najmä právna)

vznesená odvolateľom v prejednávanej veci musí byť predmetom posúdenia odvolacieho správneho orgánu. Pokiaľ odvolací správny orgán nachádza odlišné skutkové (právne) posúdenie, potom musí vydať rozhodnutie zrušujúceho alebo iného negatívneho charakteru.

115. Celá táto konštrukcia zásady jednotnosti správneho konania vychádza z aktívneho naplnenia úplnej apelácie (apelačného mechanizmu) v správnom konaní a umožňuje odvolaciemu správnu orgánu, aby mohol v rámci úplnej apelácie spravodlivo napravovať vady, ktoré prvostupňový správny orgán vniesol do skutkových zistení a následne nesprávne vyvedených právnych záverov (subsumcií).

116. Na základe uvedeného sa javí, že koncentračná zásada môže pôsobiť proti zásade jednotnosti konania. Hoci koncentračná zásada tiež umožňuje účastníkovi sa aktívne podieľať na zisťovaní skutkového stavu (t.j. uplatňovať návrhy dôkazných prostriedkov alebo námietky proti získaným dôkazom), tak toto môže činiť iba v rámci jedného procesného štádia, resp. jeho presne vymedzenej časti. Je nepochybné, že potenciálne pôsobí proti nedôvodným priet'ahom v konaní a zákonodarca sa k jeho povoleniu výnimočne uchýľuje vtedy, ak proces zistenia skutkového stavu nebude zaťažený dôvodnými pochybnosťami, že bude negatívne pôsobiť na požiadavky kladené zákonodarcom na správne konanie prostredníctvom zásady materiálnej pravdy.

117. Súdny dvor jednoznačne vyslovil vo svojom rozsudku právny názor, že za určitých okolností môže zásada jednotnosti správneho konania zatlačiť do úzadia koncentračnú zásadu. Bolo preto úlohou Najvyššieho súdu preskúmať, aké možné prekážky v posudzovanom integrovanom povoľovaní pre riadnu aplikáciu zásady jednotnosť konania vznikli.

118. Z pripojeného administratívneho spisu, ako aj ústnych vyjadrení účastníkov je nesporné, že prvostupňový správny orgán v rozhodnutí z 22.01.2008 na podstatnú časť námietok žalobcov neprihliadol s odkazom na ustanovenie § 13 zák. č. 245/2003 Z.z. alebo § 61 ods. 1 Stavebného zákona v spojení s § 8 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. Nielen týmto svojim prístupom, ale aj vylúčením Krajským stavebným úradom v Bratislave niektorých účastníkov z predchádzajúceho územného konania (viď bod č. 7) a nasledujúcim postupom v rozpore s názormi nižšie citovaného nálezu Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 22/02-117 zo 16. apríla 2003, prvostupňový správny orgán znemožnil verejnosti, či už v predchádzajúcom územnom konaní alebo v prebiehajúcim prvostupňovom integrovanom povoľovaní, využiť svoje právo na uplatnenie návrhov a pripomienok.

Je preto celkom logické, že žalobcovia nadobudli legitímny dojem, že v súlade s ustanovením § 13 ods. 3 zák. č. 245/2003 Z.z. na základe potvrdenej koncentračnej zásady súčasne pôsobiacej na základe právoplatne ukončeného územného konania a uplynutia v zákonom stanovenej lehoty na podávanie pripomienok integrovanom povolení, je už celkom neefektívne ďalšie námietky k podkladom integrovaného povolenia vznášať.

119. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd dáva do pozornosti právne názory Súdneho dvora uvedené v rozsudku C-416/10, kedy zdôraznil nielen s prihliadnutím na komunitárnu úpravu, ale aj na vnútroštátnu úpravu (§ 11 ods. 2 písm. g/ zák. č. 245/2003 Z.z., podľa ktorého prílohou žiadosti o povolenie činností je okrem iného aj územné rozhodnutie v prípade, ak má ísť o novú prevádzku - a práve toto ustanovenie sa stalo základným výkladovým medzníkom v správnom konaní vzhľadom na odlišný interpretačný prístup k zásade koncentrácie v správnom konaní medzi správnym orgánom a samotnými účastníkmi procesu integrovaného povolenia), vid' marginálny bod 79. citovaného rozsudku, že

„územné rozhodnutie sa musí považovať za rozhodnutie obsahujúce relevantné informácie zmysle prílohy V. Smernice 96/61, a, že dotknutá verejnosť musí teda v zásade mať k nemu prístup v priebehu konania o povolení uvedenej prevádzky“.

Ďalej nie je možné prehliadnuť, že Súdny dvor prostredníctvom marginálneho bodu 83. konštatoval, že

„v predmetnom prípade je nesporné, že ochrana dôvernosti informácií bola použitá v rozpore s článkom 4 smernice 2003/4 na to, aby sa dotknutej verejnosti odmietol akýkoľvek prístup, hoci aj čiastočný, k územnému rozhodnutiu o umiestnení prevádzky, o ktorú ide vo veci samej.“

3) Preverenie možností poskytnutých verejnosti:

120. Ďalej sa Najvyšší súd zamerail na to, či v priebehu druhostupňového integrovaného povolenia bola napráva poskytnutá odvolacím správnym orgánom taká, že umožnila dotknutej verejnosti mať účinných vplyv na výsledok rozhodovacieho konania. Najvyšší súd už v pôvodnom rozsudku sp. zn. 5 Sžp/5/2009 zdôraznil, že **základným účelom** konania, v ktorom sa realizuje integrované povolenie, je podľa § 8 ods. 1 zák. č. 245/2003 Z.z. určenie podmienok vykonávania činností v prevádzkach a povolenie nových prevádzok s **cieľom dosiahnuť integrovanú ochranu životného prostredia a jeho zložiek a udržať mieru znečistenia v normách kvality životného prostredia.**

Z uvedeného logicky vyplýva, že zák. č. 245/2003 Z.z. je jedným z mnohých právnych nástrojov, ktoré majú prispieť k udržaniu dosiahnutej

úrovne životného prostredia, resp. napomôcť k jej vylepšeniu na priaznivejšiu úroveň (viď najmä bod č. 106). Aby sa tak mohlo stať, zákonodarca

- a) do pozície špeciálneho stavebného úradu delegoval štátny orgán ochrany životného prostredia a
- b) umožnil širokej verejnosti vstup do tohto konania.

121. Z rozsudku Súdneho dvora sp. zn. C-416/10 je nepochybné, že úniové právo takisto venuje ochrane životného prostredia zvýšenú pozornosť a prostredníctvom viacerých právne relevantných aktov orgánov EÚ/ES za týmto účelom upravuje pravidlá správania, resp. napomáha euroobčanom efektívne napomáhať pri ochrane jednotlivých zložiek životného prostredia. Oblasť zásahov ľudskej spoločnosti do prírody a krajiny je prinajmenej rovnako venovaná pozornosť komunitárnych orgánov, napríklad prostredníctvom Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia alebo prostredníctvom žalobcami už viackrát spomenutého Aarhuského dohovoru.

122. Na takéto oprávnenie predovšetkým a logicky nadväzuje slovenská úprava procesu integrovaného povoľovania v prípade nových stavieb právne regulovaných aj Stavebným zákonom. Aby proces integrovaného povoľovania naplnil svoj hore uvedený účel (viď bod č. 120), musí vo veci konajúci správny orgán umožniť dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok procesu rozhodovania, tzn. aj napomôcť mu riadne zistiť skutkový stav (§ 16 ods. 1 zák. č. 245/2003 Z.z.), na čo správne poukazovali žalobcovia, a čomu naopak nevenoval dostatok pozornosti krajský súd.

V zmysle § 16 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z. neopomenuteľnými podkladmi pre rozhodovania v integrovanom povoľovaní sú najmä žiadosť, **pripomienky** a **námety** ostatných účastníkov konania. Ako už raz Najvyšší súd v pôvodnom rozsudku sp. zn. 5 Sžp/5/2009 uviedol, charakter uvedených pripomienok a ich dôležitosť v konaní o integrovanom povoľovaní zdôrazňujú najmä ust. § 12 zák. č. 245/2003 Z.z., ktoré popisujú rozsah a metódu zisťovania skutkového stavu.

*Podľa § 12 ods. 2 písm. d) zák. č. 245/2003 Z.z. správny orgán po tom, čo je žiadosť **úplná** a je **zistený okruh** účastníkov konania a dotknutých orgánov, okrem iného zverejní na svojej internetovej stránke a najmenej na 15 dní na svojej úradnej tabuli výzvu zainteresovanej verejnosti a osobám, ktoré majú právo byť zúčastnenou osobou, dokedy môžu podať prihlášky, a výzvu verejnosti, dokedy sa **môže vyjadriť**,*

*Podľa § 12 ods. 6 zák. č. 245/2003 Z.z. na ústnom pojednávaní sa **prerokuje** žiadosť, **pripomienky** a námety účastníkov konania, dotknutých orgánov, zúčastnených osôb, cudzieho dotknutého orgánu uplatnené k žiadosti a obsah zápisnice z verejného zhromaždenia občanov. Predmetom prerokovania*

na ústnom pojednávaní sú len pripomienky a námety, ktoré sú odôvodnené a dôvody smerujú k obsahu žiadosti a k prevádzke. Na tie, ktoré neobsahujú vecné dôvody, ani na všeobecné vyhlásenia sa neprihliada.

123. Preverenie možností poskytnutých verejnosti počas odvolacieho konania v integrovanom povoľovaní je tiež dôležité z toho pohľadu, že Ústavný súd prostredníctvom bodu 30. svojho nálezu vytkol Najvyššiemu súdu nasledujúce:

*„Takýmto právnym posúdením postupu druhostupňového správneho orgánu sa však najvyšší súd nezaoberal. Vo svojom rozsudku nedal odpoveď na otázku, či postup druhostupňového správneho orgánu spočívajúci vo zverejnení územného rozhodnutia na úradnej tabuli Mesta P., ktorý samotný druhostupňový správny orgán (a sťažovateľka) považoval za postup podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku (odstránenie zistených väd konania pred prvostupňovým správnym orgánom), nebol prejavom uplatnenia zásady dvojinštančnosti konania v spojení so zásadou hospodárnosti konania. **Odklon** od koncentrácie konania v prospech zainteresovanej verejnosti v záujme reálneho naplnenia zásady dvojinštančnosti konania a najmä hospodárnosti konania sa nejaví ako rozporný s požiadavkou na vytvorenie podmienok na zabezpečenie aktívnej účasti verejnosti v integrovanom povoľovaní. Aj spomenutý čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru totiž vyžaduje umožniť včasnú a efektívnu účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti. Z pohľadu priebehu odvolacieho správneho konania je potrebné uviesť, že v čase zverejnenia územného rozhodnutia (14. marec 2008) boli ešte stále otvorené všetky možnosti pre odvolací orgán smerom k rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, pretože toto mohol druhostupňový správny orgán nielen potvrdiť, ale aj zmeniť, zrušiť, prípadne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie tomuto orgánu (§ 59 ods. 2 a 3 Správneho poriadku). Konečnú odpoveď na túto otázku však pre nedostatok právomoci nemôže dať ústavný súd, ale len všeobecný súd (v tomto prípade najvyšší súd), ktorý však pri vyvažovaní uvedených zásad a ich uplatnenia v integrovanom povoľovaní nemôže svojvoľne vylúčiť uplatnenie ostatných zásad správneho konania, okrem ním opakovane uvádzanej zásady koncentrácie konania. Ak tak najvyšší súd v rozsudku napadnutom sťažovateľkou postupoval, porušil tým jej ústavné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je nepochybne aj povinnosť správneho súdu v rámci súdneho prieskumu zohľadniť všetky zásady a princípy správneho konania v ich jednotlivostiach a súhrnne, a nie svojvoľne absolutizovať (izolovať) len jednu z nich a na nej založiť svoje rozhodnutie.“*

124. Takisto Súdny dvor prostredníctvom svojho marginálnou bodu č. 88 uviedol:

„V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že článok 15 smernice 96/61 ukladá členským štátom povinnosť poskytnúť dotknutej verejnosti v príslušnom čase účinné príležitosti zúčastniť sa konania o vydaní povolenia. Toto ustanovenie je potrebné vykladať vzhľadom na odôvodnenie 23 uvedenej smernice, podľa ktorého verejnosť musí mať pred prijatím každého rozhodnutia prístup k informáciám o žiadostiach o povolenie na nové zariadenia, a článok 6 Aarhuského dohovoru, ktorý jednak zakotvuje včasnú účasť verejnosti, teda v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a účasť verejnosti môže prebiehať účinne, a jednak stanovuje, že verejnosť musí mať prístup k relevantným informáciám hneď, ako sú k dispozícii. Z toho vyplýva, že dotknutá verejnosť musí mať k dispozícii všetky relevantné informácie už od štádia prvostupňového správneho konania, ešte predtým, ako sa prijme prvé rozhodnutie, a to v rozsahu, v akom sú tieto informácie k dispozícii v čase, keď prebieha táto fáza konania.“

125. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí prostredníctvom odôvodnenia k bodom 4 a 5 opísala priebeh zadováženia možností dotknutej verejnosti sa zapojiť do rozhodovacieho procesu nasledovne:

„K bodu 4 - Odvolatelia namietajú, že účastníkom konania, ani dotknutým orgánom [ide o mesto P., ktorý ako prvostupňový stavebný úrad toto rozhodnutie vôbec neobdržal] nebola podľa § 12 ods. 4 zákona o IPKZ umožnená zákonná 30 dňová lehota na vyjadrenie sa k úplným podkladom žiadosti pre vydanie integrovaného povolenia pre prevádzku „P. – Skládka odpadov.“

Námietka je neopodstatnená. Odvolatelia vo svojom odvolaní uvádzajú nesprávne ustanovenie zákona o IPKZ keď tvrdia, že žiadosť obsahuje podľa § 11 písm. g) zákona o IPKZ územné rozhodnutie. Uvedené ustanovenie pojednáva o prílohe žiadosti a nie o obsahu žiadosti. Odvolatelia zamieňajú pojem žiadosť s pojmom príloha žiadosti a svojim výkladom považujú územné rozhodnutie za žiadosť. Územné rozhodnutie je prílohou žiadosti, nie je žiadosťou. V ustanovení § 12 ods. 4 zákona o IPKZ sa hovorí o 30 dňoch od doručenia žiadosti a nie 30 dní od doručenia prílohy žiadosti, ktorou je územné rozhodnutie. Odvolací orgán ďalej konštatuje, že i napriek uvedeným skutočnostiam dňa 14.03.2008 bolo verejnou vyhláškou sprístupnené všetkým účastníkom konania územné rozhodnutie na stavbu „P. - Skládka odpadov“ a 14.04.2008 uplynulo od zverejnenia územného rozhodnutia 30 dní. Preto je táto námietka odvolateľov neopodstatnená, nakoľko sa odvolatelia mali možnosť v 30 dňovej lehote k územnému rozhodnutiu vyjadriť. Deklarované procesné porušenie prvostupňového konania, bolo v rámci odvolacieho konania odstránené a nemá vôbec žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

K bodu 5 – odvolatelia namietajú nezverejnenie územného rozhodnutia Krajského Stavebného úradu v Bratislave č.:A/2007/1095/KIZ zo dňa 07.05.2007,

ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.05.2007 z dôvodu obchodného tajomstva podľa § 17 Obchodného zákonníka účastníkom konania a verejnosti.

Námietka je neopodstatnená: Dňa 14.03.2008 bolo verejnou vyhláškou sprístupnené všetkým účastníkom konania územné rozhodnutie na stavbu, „P. - Skládka odpadov“. Odvolania proti napadnutému rozhodnutiu sú založené na tvrdení odvolateľov, že im nebola poskytnutá lehota 30 dní na vyjadrenie sa k úplnej žiadosti spolu aj s územným rozhodnutím. Napriek tomu, že tvrdenie odvolateľov nemá oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch Slovenskej republiky, keďže v konaní o integrovanom povolení sa na námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní neprihliada a Inšpektorát nie je príslušný na preskúmavanie vydaného územného rozhodnutia, dňa 14.04.2008 uplynulo od zverejnenia územného rozhodnutia 30 dní a preto je táto námietka odvolateľov už neopodstatnená, nakoľko sa odvolatelia mali možnosť v 30 dňovej lehote k územnému rozhodnutiu vyjadriť. Z uvedeného vyplýva, že v rámci odvolacieho konania bola námietka odstránená a preto nemá žiadny vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.“

126. Za tejto situácie musí Najvyšší súd konštatovať, že žalovaná, napriek svojmu hore opísanému tvrdeniu, neposkytla hore uvedeným konaním účinné príležitosti vyžadované v zmysle čl. 15 Smernice 96/61. Jej reálne úkony spočívali iba v zabezpečení umiestnenia utajovaného územného rozhodnutia Krajského stavebného úradu č.: A/2007/1095/KIZ zo dňa 07.05.2007 na úradnú tabuľu mesta P. v období od 17.03.2008 do 01.04.2008 (viď časti č. 88, 105, 106 a 147 administratívneho spisu), ktoré bolo doplnené nasledujúcim textom v sprievodnom liste z 12.03.2008 zaslanom P. účastníkom:

„Na základe písomnej žiadosti Mesta P. a zainteresovanej verejnosti požiadal povoľujúci orgán SIŽP-IŽP Bratislava prevádzkovateľa a Krajský stavebný úrad v Bratislave, ako prvostupňový stavebný úrad o umožnenie jeho zverejnenia.

Na základe získaného súhlasu Krajského stavebného úradu v Bratislave a prevádzkovateľa, SIŽP-IŽP Bratislava Vás žiada zverejniť priložené predmetné rozhodnutie všetkým účastníkom konania a dotknutým orgánom verejnou vyhláškou podľa § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.“

127. Uvedené úkony, t.j. poštové doručenie územného rozhodnutia účastníkom integrovaného povolenia a jeho zverejnenie verejnou vyhláškou, však podľa Najvyššieho súdu u žalobcov nemohli v žiadnom prípade vyvolať dojem, že žalovaná ako druhostupňový orgán sa chystá naprávať chyby prvostupňovej inšpekcie, tzn. že ponúka dotknutej verejnosti takú zákonnú

nápravu, ktorá by mala umožniť dotknutej verejnosti účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania.

Naopak, aj z tvrdení právnych zástupcov žalobcov vyslovených na pojednávaní pre Najvyšší súd vyplynul záver, či takýto úmysel žalovanej ako odvolacieho orgánu, účastníci nevnímali.

128. Najmä Najvyšší súd poukazuje na argumenty v stanovisku žalobcov z 25.04.2013, kde ich právni zástupcovia k splneniu podmienky účinnej účasti verejnosti poukazujú vo vzťahu ku koncentračnej zásade, že aj v inej judikatúre Najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 3 Sžhuv/4/2008, 5 Sžp/9/2011 a 5 Sžp/13/2011) predstavuje prekážku na dodatočné dôkazné aktivity účastníkov. Súčasne zdôraznili, že v posudzovanom integrovanom povolení prevádzky skládky, po tom, čo boli prvostupňovou inšpekciou výslovne upozornení na to, že na neskôr podané pripomienky sa nebude prihliadať, bola možnosť dotknutej verejnosti reálne a účinne uplatniť pripomienky a návrhy v druhom stupni konania jednoznačne vylúčená. Na základe uvedeného sa Najvyšší súd stotožňuje s právnym názorom žalobcov, že v čase sprístupnenia uvedeného územného rozhodnutia verejnosti počas druhostupňového konania už nie je možné hovoriť o tom, že boli otvorené všetky možnosti a riešenia.

Tak isto žalobcovia s poukazom na to, že prvostupňová inšpekcia urobila kroky na realizáciu (vykonanie) predbežného rozhodnutia, a to ešte pred jeho finalizáciou, založenou na výsledku, ktorý by bol dosiahnutý účasťou verejnosti, tak týmto konaním nastala podľa žalobcov situácia, ktorú implementačný sprievodca k Aarhuskému dohovoru označuje za situáciu, kedy už nie sú otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa už nemôže uskutočniť efektívne.

129. Preto Najvyšší súd v súvislosti s uvedenými argumentmi žalovanej, ako aj Ústavného súdu je nútený konštatovať, že obidva konajúce orgány prehliadli následky nezákonnosti sprístupnenia dovtedy nedostupného územného rozhodnutia. Pokiaľ skutočne chcela žalovaná na základe zásady uplatnenia jednotnosti konania napraviť vadu neúplnosti návrhu, ktorú v ďalšom súdnom prieskume už nepopierala, potom v zmysle hore citovaných ustanovení a s prihliadnutím na citovaný čl. 15 Smernice č. 96/61/ES smerujúci k zakotveniu požiadavky na zabezpečenie účinnej príležitosti verejnosti sa zúčastniť v procese integrovaného povolenia, musela opätovne naplniť hlavnú úlohu prvostupňového ústneho pojednávania zvolaného v zmysle § 12 zák. č. 245/2003 Z.z., t.j. zabezpečiť **aktívnu** účasť verejnosti (Najvyšší súd na tomto mieste poukazuje aj na nižšie analyzovanú povinnosť štátu vopred zistiť okruh verejnosti) najmä vo forme:

- vykonania informatívnych a poučovacích úkonov vrátane vznášania pripomienok (resp. návrhov) v zmysle § 12 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z. k podanej **úplnej** žiadosti na strane jednej (t.j. celkom absentovala súčinnosť žalovanej, ktorá by eliminovala legitímny dojem žalobcov /vid' bod č. 118/ o nemožnosti v tomto štádiu podávať po uplynutí v zákonnej lehote ďalšie pripomienky a námety), ďalej
- následného prerokovania tejto žiadosti podľa § 12 ods. 6 zák. č. 245/2003 Z.z. na ústnom pojednávaní vo svetle vznesených pripomienok (resp. návrhov) aj napriek uplynutia zákonom stanovenej lehoty na strane druhej,
- a na tomto základe zavŕšiť prv nedostatočne splnenú povinnosť prvostupňového správneho orgánu „*presne a úplne zistiť skutočný stav veci v rozsahu podanej žiadosti*“ podľa § 16 zák. č. 245/2003 Z.z. tak, aby sa naplnil hlavný účel sledovaný integrovaným povoľovaním (t.j. maximálna ochrana životného prostredia).

130. Takto však žalovaná nekonala, nápravu chyby prvostupňového správneho orgánu nevykonala efektívne, t.j. v čase, keď mohli byť otvorené všetky možnosti riešenia, tak neposkytla v zmysle zásady jednotnosti konania dostatočne efektívnu nápravu v odvolacom konaní, ktorá by umožnila dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho procesu. Uvedený nedostatok v odvolacom konaní žalovanej Najvyšší súd vyhodnotiť v tom duchu, že napadnuté rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p.

4) K právnej istote účastníkov integrovaného povoľovania

131. Vzhľadom na hore citované ustanovenie § 12 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z., prostredníctvom ktorého zákonodarca vyslovil dôraz na nasledujúce dve podmienky: *správny orgán po tom, čo je žiadosť úplná a je zistený okruh účastníkov konania a dotknutých orgánov*, v súvislosti s hore rozoberanou otázkou - aké možnosti nápravy boli v odvolacom konaní dané prostredníctvom žalovanej, sa musí Najvyšší súd venovať aj otázke právnej istoty účastníkov integrovaného povoľovania, a to z nasledujúcich dvoch dôvodov:

- stabilné vymedzenie okruhu účastníkov a
- výkon dobrej verejnej správy vrátane zákonodarcom predpokladanej spolupráce medzi nižším a vyšším správnym orgánom.

A) Okruh účastníkov pri ochrane práv vyplývajúcich zo životného prostredia:

132. Hore vyzdvihnutá závažnosť ústavného práva na primerané životné prostredie spolu s právom na informácie o životnom prostredí ochranu tiež kladie oprávnenú požiadavku, aby tieto práva boli v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy v konkrétnych prípadoch dostupné nositeľom (adresátom) označených v hore uvedených právnych dokumentov a predpisov, pričom dostupnosť musia garantovať tak správne, ako súdne orgány. Opačný prístup by znamenal porušenie zákazu *denegationis iustitiae*. Z uvedeného musí Najvyšší súd opätovne pripomenúť (viď bod č. 108) nález č. k. II. ÚS 230/09-50 zo dňa 16.12.2009, v ktorom sa okrem iného konštatuje, že

„Nepochybne účelom čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy za podmienky, že takéto preskúmanie nevyklučuje zákon. Podmienky, za ktorých zákon vylučuje preskúmanie zákonnosti správneho orgánu súdom (§ 247 ods. 2 OSP) je potrebné vykladať reštriktívne. Ich ústavne konformný výklad môže byť iba taký, ktorý umožní správne súdu poskytnúť účinnú (skutočnú), a nie iba iluzórnu ochranu právam fyzických osôb.“

Preto s prihliadnutím na ustanovenie § 12 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z. sa s otázkou riadneho vymedzenia účastníkov musel konajúci súd zaoberať aj vzhľadom na odvoláciu námietku žalobcov (č.l. 359 až 362), kedy poukazovali na procesnú neistotu, komu vlastne žalovaná mala udeliť, resp. v prospech koho vydala integrované povolenie na vykonávanie činností v prevádzke „P. - Skládka odpadov“.

133. Na podporu procesnej závažnosti a významu určenia okruhu účastníkov v správnom konaní poukazuje Najvyšší súd tiež na nález Ústavného súdu č. k. II. ÚS 22/02 - 117 zo 16. apríla 2003, z ktorého relevantné právne názory týkajúce sa určovania v okruhu účastníkov podľa stavebného zákona cituje:

„Podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je (nielen) ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať, alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, ale aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa nepreukáže opak. Tomu, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím priamo dotknutý vo svojom právnom postavení, musí sa postavenie účastníka konania priznať a za účastníka konania ho treba považovať až do času, kým sa preukáže opak, a to rozhodnutím správneho orgánu. Treba ho teda považovať za účastníka konania až do právoplatnosti rozhodnutia o tom, že účastníkom konania nie je. O tom, že niekto, kto sa domáha účasti v konaní, nie je účastníkom konania, je potrebné rozhodnúť v správnom konaní rozhodnutím so všetkými náležitosťami podľa § 47 správneho poriadku s tým,

že proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie. Účastníkom je však až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tom, že účastníkom konania nie je. Či ide o účastníka konania, skúma správny orgán z úradnej povinnosti počas celého konania. Ak zistí, či niekto účastníkom nie je, vydá o tom rozhodnutie. Naopak, ak zistí, že niekomu patrí postavenie účastníka konania, začne s ním ihneď jednať ako s účastníkom, uskutoční nevyhnutné procesné úkony a oboznámi ho s doterajším priebehom konania. O tom, že ďalšej fyzickej osobe alebo právnickej osobe bolo priznané postavenie účastníkov konania, sa nevydáva správne rozhodnutie.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti preto svedčia o tom, že okresný úrad sťažovateľov za účastníkov konania o umiestnení stavby nepovažoval. Na skutočnosť, že sťažovatelia o sebe tvrdili, že sú účastníkmi tohto konania, resp. sa za nich považujú a že podali odvolanie proti namietanému rozhodnutiu ako účastníci konania, aj keď oneskorene, okresný úrad vôbec nereagoval a tento svoj postup nezdôvodnil ani na ústnom pojednávaní

Vzhľadom na to, že ústavný súd zistil, že vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzal taký postup správneho orgánu, ktorý možno označiť za nezákonný, pričom táto nezákonnosť sa prejavila nerešpektovaním základného práva sťažovateľov (a tieto nedostatky sú premietnuté v napadnutom rozhodnutí), ústavný súd uzavrel, že napadnutým rozhodnutím okresného úradu bolo porušené základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1. “

134. Rovnako Ústavný súd prostredníctvom svojho nálezu č. k. I. ÚS 154/05 - 64 z 28. februára 2006 (str. 35) konštatuje, že

„Z hľadiska problematiky, ktorá je predmetom riešenia v tejto veci v konaní pred ústavným súdom, štyri vyššie uvedené definície účastníka správneho konania vyplývajúce z ustanovenia § 14 Správneho poriadku možno v zásade rozdeliť na dva okruhy. Jeden okruh tvoria prvé dve definície uvedené v § 14 ods. 1 Správneho poriadku spolu s definíciou uvedenou v § 14 ods. 2 Správneho poriadku. Druhý okruh je tvorený poslednou definíciou uvedenou v § 14 ods. 1 Správneho poriadku. Prvý okruh definícií účastníka správneho konania sa spravidla vyznačuje tým, že správny orgán definované subjekty sám považuje až do konca konania za účastníkov konania a spravidla z vlastnej iniciatívy s nimi aj procesné nakladá od počiatku až do konca konania ako s účastníkmi konania. Druhý okruh účastníkov konania správneho orgánu spravidla nie je zrejmy na prvý pohľad, a to až do momentu, keď subjekt sám prejaví vôľu stať sa účastníkom správneho konania. Tento stav trvá do chvíle, kým sa preukáže opak.

....

Napokon za celkom neodôvodnený treba považovať záver, podľa ktorého v prípade sťažovateľa nebolo zistené, že by sa konanie a rozhodovanie v danej veci bezprostredne dotýkalo jeho práv a oprávnených záujmov. Keďže sťažovateľ predložil v správnom konaní viaceré odborné stanoviská, ktoré podľa neho dokazujú priamy zásah do jeho práv či oprávnených záujmov, bolo potrebné sa s týmito stanoviskami vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadať, čo sa však nestalo.

.....

Vzhľadom na uvedené úvahy došlo zo strany najvyššieho súdu porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu v rámci súdneho preskúmania rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a všeobecným súdom súčasne nebola poskytnutá dostatočná ochrana ani základnému právu sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky, teda v správnom konaní, a to podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).“

135. Najvyšší súd vyššie (viď bod č. 110) charakterizoval celý proces realizácie stavby skládky ako súhrn štyroch štádií, kedy vykonávaný súdny prieskum zákonnosti niektorého zo štádií nemôže ponechať bez argumentačného povšimnutia aj štádium predchádzajúce. Z tohto pohľadu pri vymedzovaní okruhu účastníkov v jednotlivých štádiách Najvyšší súd za kľúčovú pozíciu nepochybne považuje osobu v budúcnosti vykonávajúcou posudzovanú činnosť, ktorá postupne v rôznych pozíciách žiadateľa vystupuje ako:

- navrhovateľ posudzovanej činnosti,
- navrhovateľ územného konania,
- prevádzkovateľ prevádzky priemyselnej činnosti a
- stavebník.

Predovšetkým právne vymedzenie a identifikácia uvedenej osoby, ktorá je vždy v pozícii navrhovateľa začatia konkrétneho správneho konania, sa odvíja od identifikácie osoby samotným navrhovateľom. Možná výmena tejto osoby je spojená so striktným preverením zákonných podmienok, ktoré takúto výmenu umožňujú. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu pre Najvyšší súd jednoznačne vyplýva záver, že okrem 1. štádia, zúčastnená osoba E. S., a.s. túto kľúčovú pozíciu účastníka vykonávala aj počas 2. štádia a ďalej v časti 3. štádia.

136. Napriek právnym záverom obsiahnutých v hore citovaných ústavných nálezoch (viď body č. 133 a 134), že oblasť vymedzenia okruhu účastníkov podstatným spôsobom vplýva na úroveň poskytovania spravodlivosti konania pred orgánom štátnej moci, však Najvyšší súd má preukázané, že v treťom štádiu, tzn. počas integrovaného povoľovania, nebol správnymi orgánmi

dostatočne a prehľadne vymedzený určený okruh účastníkov, a to na kľúčovej pozícii prevádzkovateľa, hoci iba identifikovaný účastník sa môže počas konania domáhať rôznych procesných práv, musí mu byť doručené rozhodnutie, na základe ktorého nadobúda aktívnu legitimáciu ho spochybníť.

137. Hoci zákonodarca prostredníctvom viacerých ustanovení v Správnom poriadku zdôraznil procesný význam postavenia účastníkov, z napadnutého rozhodnutia žalovanej je možné sa domnievať, kto je účastníkom tohto konania (t.j. kto je oprávnený sa domáhať aj súdnej ochrany), iba z doručovacieho zoznamu uvedeného na str. 10 napadnutého rozhodnutia:

- a) E. S., a.s., T.T., X.X.P.,
- b) E. S., a.s., T.T., X.X.P. splnomocnený zástupca tých účastníkov konania, ktorí jej udelili plnú moc vrátane doručovania zo dňa 21.11.2007 a 13.09.2007,
- c) P. T., a.s., T.T., X.X.P.,
- d) P. T. – P., a.s., T.T., X.X.P.,
- e) Ing. Mgr. J. M., M., X.X.P.,
- f) Mesto P., R., X.X.P.,
- g) Mgr. A. S., splnomocnená zástupkyňa Mesta P., ktoré jej udelilo plnú moc vrátane doručovania dňa 28.02.2008, H., X.,
- h) Mgr. Z. Č., M., X., splnomocnený zástupca tých účastníkov konania, ktorí jej udelili plnú moc vrátane doručovania zo dňa 30.12.2007,
- i) Ing. J. P., S., X.X.P.,
- j) RNDr. M. K., CSc., S., X.X.P., právoplatne určený spoločný splnomocnenec pre doručovanie tým účastníkom konania, ktorí doručili inšpekcii spoločné podanie, označené ako vyjadrenie účastníka konania zo dňa 06.11.2007, ktorým zároveň žiadali o účasť v konaní vo veci vydania integrovaného povolenia pre prevádzku „P. - Skládka odpadov“ prevádzkovateľa E. S., a.s., T.T.. X.X.P.,
- k) Ing. R. L., V., X.,
- l) K. B., Z., X.X.P. a
- m) W. B., INC., zastúpená splnomocnencom M. K., C., B.

138. Za tejto situácie však za zásadnú vadu aplikácie procesného práva pri druhostupňovom integrovanom konaní musí Najvyšší súd po dokazovaní vykonanom na pojednávaní dňa 14. mája 2013 označiť nejasnosti týkajúce sa identity žiadateľa o vydanie integrovaného povolenia po 13.02.2008, kedy po obdržaní oznámenia zahraničnej spoločnosti W. B., INC. o prechode práva a povinnosti prevádzkovateľa na základe bližšie nešpecifikovanej zmluvy (chýba jej formálne pomenovanie, uvedenie dátumu vyhotoveniach, ako aj náčrt jej stručného obsahu), ktorá sa v rozpore so zákonnou požiadavkou vyplývajúcou mu z ustanovení zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a

registratúrach a o doplnení niektorých zákonov, nenachádza v administratívnom spise, začala žalovaná konať s uvedenou spoločnosťou až do ukončenia integrovaného povoľovania. Túto skutočnosť nepochybne potvrdzujú nielen listiny založené od tejto zahraničnej spoločnosti v priloženom administratívnom spise, ale aj hore uvedený doručovací zoznam (viď bod č. 137, písm. m/).

Podľa § 2 ods. 19 zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov spis je registratúrny záznam alebo súbor registratúrnych záznamov, ktoré vznikli v súvislosti s vybavovaním tej istej veci.

Podľa § 2 ods. 15 zák. č. 395/2002 Z.z. registratúrny záznam je informácia evidovaná pôvodcom registratúry.

Podľa § 16 ods. 2 písm. a) zák. č. 395/2002 Z.z. pôvodca registratúry je povinný evidovať záznamy, ktoré vznikli z jeho činnosti, a došlé záznamy.

139. V súvislosti s uvedeným musí potom Najvyšší súd vyjadriť pochybnosti nad právnym titulom (viď bod č. 64 písm. N/), na základe ktorého malo údajne dôjsť k prechodu práva a povinnosti z pôvodného prevádzkovateľa (t.j. spoločnosti E. S., a.s.) na uvedenú zahraničnú spoločnosť. Predovšetkým už systematický výklad ustanovenia § 20 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. vzhľadom na jeho umiestnenie až za Druhou časťou zákona, t.j. do tretej časti, ktorá sa predovšetkým týka už prevádzkovania povolenej prevádzky, nepotvrďuje pre Najvyšší súd názor žalovanej o možnosti ho aplikovať počas prebiehajúceho procesu integrovaného povoľovania.

Bez ohľadu na takto vyslovené pochybnosti je však závažnejší samotný výklad uvedeného ustanovenia, implicitne prezentovaný žalovanou v samotnom odvolacom konaní. Tak, ako správne jeden z právnych zástupcov na pojednávaní zdôraznil, nie je možné pripustiť, aby zámeru zákonodarcu vyhovoval zmluvný prevod obligačne vymedzených práv a povinností, keď zákonodarca výslovne používa pojmy prechod práv a právny nástupca. Najvyšší súd na tomto základe sa nemôže stotožniť so záverom žalovanej, že na základe vykonaného zmluvného prevodu práv a povinností prevádzkovateľa malo dôjsť k zamene spoločnosti E. S., a.s. a prevádzkovateľom sa mala stať zahraničná spoločnosť W. B., INC. ako jej právny nástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zák. č. 245/2003 Z.z. práva a povinnosti prevádzkovateľa prechádzajú aj na jeho právneho nástupcu. Nový prevádzkovateľ je povinný ohlásiť orgánu štátneho dozoru zmenu prevádzkovateľa do desiatich dní odo dňa účinnosti prechodu práv a povinností.

140. Nadväzujúc na hore uvedený právny názor (viď bod č. 136) musí Najvyšší súd ďalej zdôrazniť, že prvostupňový správny orgán žalovanej (Inšpektorát životného prostredia Bratislava) neskôr vyvolal obdobné pochybnosti o zákonnosti svojho konania, keď zamenil dňa 02.12.2009

(č.l. 560) prevádzkovateľa skládky P. za spoločnosť B. D., s.r.o. (vid' body č. 60 a 61).

141. Žalovaná napriek hore uvedeným pochybnostiam (vid' body č. 138 a 139) začala konať s uvedenou spoločnosťou W. B., INC. v období od 13.02.2008 do 26.06.2008 (vid' bod č. 64 písm. Y/) ako s právnym nástupcom pôvodného žiadateľa o integrované povolenie, t.j. zúčastnenej osoby E. S., a.s. Tento záver jednoznačne potvrdzujú všetky nasledujúce úkony žalovanej ku spoločnosti W. B., INC. a naopak (vid' bod č. 64 písm. R/, U/ až X/, Z/, AA/, CC/ a EE/).

Tejto procesnej situácii následne zodpovedal aj legitímne nadobudnutý dojem (obdobne tento stav opisovala aj právna zástupkyňa žalobcov Mgr. Z. D. na pojednávaní pred krajským súdom dňa 04.12.2008) niektorých účastníkov o tom, kto je novým žiadateľom o vydanie integrovaného povolenia, najmä vid' vyjadrenie žalobcu Ing. J. P. 29.04.2008 (č.l. 168 pripojeného administratívneho spisu), že zúčastnená osoba E. S., a.s. už nie je procesne legitimovaná na účasť v konaní o integrovanom povoľovaní.

142. Za tejto situácie však bolo celkom legitímne očakávané zvyšnými účastníkmi (nižšie analyzovaný princíp dobrej verejnej správy a princíp rovnosti pred zákonom), že žalovaná určitým rozhodovacím spôsobom vyrieši uvedenú zámenu účastníkov na pozícii žiadateľa, napríklad že vydá rozhodnutie o ukončení účasti v integrovanom povoľovaní pre E. S., a.s., a to najmä vzhľadom na svoje skúsenosti z predchádzajúceho štádia (územné konanie), kedy Krajský stavebný úrad v Bratislave rozhodol (vid' bod č. 7), že niektorí zo žalobcov nie sú účastníkmi územného konania.

143. Pri vymedzovaní tohto dojmu účastníkov integrovaného povoľovania o zámene v osobe žiadateľa sú pre Najvyšší súd presvedčivé už hore uvedené aktivity tak na strane žalovaného správneho orgánu, ako aj spoločnosti W. B., INC. (vid' bod č. 141 v spojení s bodom 28, resp. č.l. 168 a 196 pripojeného administratívneho spisu). V tomto období spoločnosť E. S., a.s. ako predchádzajúci žiadateľ zotrvala v konaní v pozícii spoločného zástupcu iných účastníkov.

144. Zvrat v tejto situácii nastal až vtedy, keď zúčastnená osoba E. S., a.s. dňa 26.06.2008 neprehliadnuteľným spôsobom potvrdila žalovanej svoju pozíciu jediného stavebníka, ako aj prevádzkovateľa povoľovanej stavby (vid' bod č. 64 písm. Y/). Pre Najvyšší súd je však nejasné a rozporné nasledujúce správanie sa žalovanej, ktorá aj za tejto situácie ďalej komunikovala so spoločnosťou W. B., INC. ako s riadnym účastníkom (vid' bod č. 64 písm. AA/

a CC/). Naznačená nejasnosť tohto konania založila konflikt na pozícii žiadateľa v integrovanom povolení, ktorý zasiahol v rozpore s právom (najmä § 14 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 20 zák. č. 245/2003 Z.z.) do výkonu obrany svojich práv u iných účastníkov a tento konflikt pokračoval aj v čase vydania napadnutého rozhodnutia, ktoré bolo v zmysle administratívneho spisu zaslané tiež spoločnosti W. B., INC.

145. To, že tento stav vo vymedzení okruhu účastníkov bol nejasný aj pre následne konajúci Krajský súd v Bratislave, osvedčuje najmä skutočnosť, že popri pribratí zúčastnenej osoby E. S., a.s. akceptoval v súdnom konaní spoločnosť W. B., INC. ako účastníka bez odpovedi na otázku, z akého dôvodu. Týmto stavom vytvoril nevyjasnený procesný konflikt duálneho obsadenie funkcie prevádzkovateľa stavby skládky ako osoby možno dotknuteľnej zrušením napadnutého rozhodnutia, ktorý konflikt sa však krajský súd v svojom druhom uznesení z 19.11.2008 ani nesnažil objasniť.

Skutočnosť, že následná procesná situácia vniesla medzi samotné strany súdneho prieskumu neistotu, osvedčuje tiež odvolanie pôvodnej právnej zástupkyne žalobcov 1/ až 44/ zo 07.11.2008 (viď bod č. 24), ktorá nebrolila proti pribratiu hore uvedenej spoločnosti W. B., INC., ale proti zúčastnenej osobe E. S., a.s. poukazujúc na to, že táto spoločnosť mala v zmysle informácií z administratívneho spisu previesť svoje práva na prevádzkovanie skládky na uvedenú spoločnosť W. B., INC., o čom žalobcovia nemajú žiadne pochybnosti.

146. Na základe hore opísaného konfliktu žalobcovia sformulovali námietku, ku ktorej krajský súd uviedol (str. 13 odôvodnenia rozsudku krajského súdu), že

„napriek skutočnosti, že žalovaný správny orgán dňa 4.3.2008 vydal predbežné opatrenie, ktorým uložil spoločnosti W. B., Inc. zdržať sa výstavby skládky, že preskúmanie zákonnosti predbežného opatrenia nie je predmetom tejto žaloby. Súd sa preto týmito námietkami nezaoberal. Súd sa nezaoberal zákonnosťou vydania predbežného opatrenia ani skutočnosťou, prečo toto predbežné opatrenie bolo doručované stavebníkovi spoločnosti W. B., Inc. a nie spoločnosti E. S. a.s. Opakovane súd zdôrazňuje, že predmetom žaloby sú iné rozhodnutia. Súd sa zaoberal len zákonnosťou a preskúmaním rozhodnutí, o ktoré žiadali žalobcovia v žalobe. Prípadnými vadami iných rozhodnutí sa súd v tomto konaní zaoberať nemohol.“

147. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd dáva do protikladu popri hore uvedenom ústavnom náleze sp. zn. II. ÚS 22/02 - 117 zo 16. apríla 2003 poučenie iného správneho orgánu, a to Krajského stavebného úradu v Bratislave

vyslovenom v jeho rozhodnutí č. A/2007/1095/KIZ-40 zo dňa 07.05.2007 týkajúce sa umiestnenia stavby, tzn. že (konajúci súd doslovne cituje)

„Správny orgán je však počas celého konania povinný skúmať, či sa nezmenili skutkové a právne okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie okruhu účastníkov konkrétneho konania a tento okruh podľa potreby v súlade so zákonom, aktualizovať, t. j. buď ho rozšíriť alebo zúžiť. Túto povinnosť má správny orgán až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Ak zistí, že niektorý z účastníkov v priebehu konania prestal spĺňať zákonné podmienky účasti, vydá rozhodnutie o tom, že už účastníkom konania nie je. Keďže správne konanie na I. a II. stupni rozhodovania tvorí jeden celok, túto povinnosť má aj odvolací orgán.“

148. Preto musí Najvyšší súd vysloviť záver, že počas odvolacieho konania žalovaná nezabezpečila v zmysle § 12 ods. 2 zák. č. 245/2003 Z.z. (viď bod č. 121) naplnenie zákonnej podmienky určenia okruhu účastníkov. Na základe uvedeného musí konštatovať, že ani z tohto dôvodu žalovaná neposkytla možnosť dotknutej verejnosti na uplatnenie jej práva na ochranu životného prostredia a ani ústavnú podmienku rovnosti pred zákonom.

B) Uplatniteľnosť princípu dobrého výkonu verejnej správy:

149. Čo sa týka charakteru právnych princípov, tieto sa čiastočne zhodujú s postavením právnych zásad ako základných pravidiel právneho odvetvia (viď závery obsiahnuté v bode č. 113). Preto je nepochybné, že právnym princípom, ktoré boli explicitne vyslovené zákonodarcom v právnom texte alebo prostredníctvom relevantnej judikatúry, prislúcha osobitné postavenie v právnom poriadku. Ďalšou podstatou právnych princípov je ich prežarovanie napriek spektrom právnych predpisov. Hoci je tiež nepochybné, že právne princípy sú zaradované medzi formálne pramene práva (normatívne štandardy podľa R. Dworkina) a sú formulované veľmi abstraktne (tzn. aj všeobecne bez toho, aby vymedzovali konkrétne pravidlo správania), tak v tomto prípade neplatí starorímska zásada „*ius specialis derogat ius generalis*“, tzn. že osobitná právna úprava obsiahnutá najmä v zákone, resp. vo vykonávacom právnom predpise (nariadenie vlády, či vyhláška) musí byť v medziach obsahu právneho princípu, lebo ten je marginálnou ideou, tzn. pilierom práva. Ronald Dworkin (in: Model of Rules I., 1967) argumentuje, že platnosť (autorita) princípov nie je súdnou praxou odvodzovaná nie z ich zakotvení v niektorom formálnom prameni práva, ale vychádza z pocitu (zmyslu pre spravnosť/korektnosť {fairness}), ktorý sa postupne v sudcovskej profesii rozvinul.

Podľa iného predstaviteľa právnej filozofie Róberta Alexyho, každá právna norma prezentuje alebo právne pravidlo alebo právny princíp. Princípy

sú príkazmi k optimalizácii, ktoré majú byť v rámci právnych a faktických možností v maximálnej miere štátom splnené. Existencia právnych princípov v právnom poriadku nie je samoučelná, lebo tieto môžu preukazovať svoje postavenie v právnom poriadku iba v súvislosti s ním, t.j. že nejde o žiadne dogmy, ale ide iba o nástroje spoločnosti, ktoré jej majú dopomôcť dosiahnuť spravodlivosť.

150. V oblasti správneho súdnictva v poslednom čase začína nadobúdať významné postavenie princíp dobrého výkonu verejnej správy. Tento záver tiež nepochybne vyplýva z posledných dokumentov orgánov Európskej únie, ako je napríklad Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. decembra 2010 o dobrej správe vecí verejných so zreteľom na regionálnu politiku EÚ: postupy pomoci a kontroly zo strany Európskej komisie (2009/2231(INI)) (2012/C 169 E/03). V odbornej literatúre (Košičiarová, S. *in*: Princípy dobrej verejnej správy a Rada Európy, Iura Edition, 2012, resp. Machajová, J a kol. *in*: Všeobecné správne právo, 2007) sa zvyrazňuje kultivačný prínos tohto princípu na činnosti verejnej správy.

Nakoľko však princíp dobrého výkonu verejnej správy je zakotvený najmä v medzinárodnoprávnych aktoch odporúčajúceho charakteru (predovšetkým Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii z 31. októbra 2003 publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 434/2006 Z.z. alebo Odporúčanie Rady Európy č. Rec/2007/7 o dobrom výkone verejnej správy prijaté Výborom ministrov 20. júna 2007) bolo viackrát judikovaná jeho nezáväznosť, resp. odmietnutie v procese aplikácie pri obrane práv jednotlivca pred rozhodnutiami a konaním správnych orgánov.

151. Avšak Európsky súd pre ľudské práva vo svojom nedávnom rozsudku (časť III., body 104. až 114. rozsudok vo veci Harabin v. Slovensko z 20.11.2012, sťažnosť č. 58688/11) vyzdvihol význam aj odporúčaní Rady Európy pre vnútroštátnu súdnu prax (najmä išlo o Odporúčanie Výboru ministrov členských štátov Rady Európy č. /2010/12 o sudcoch, poprípade Základné princípy nezávislosti súdnictva /OSN z roku 1985/) a tým ich aj akceptoval ako relevantné právne dokumenty (uvedená formulácia Najvyššiemu súdu naznačuje, že ide o formálne pramene práva).

152. Z pohľadu prejednávanej veci je preto celkom neudržateľná predstava, a Najvyšší súd ju výkladovým prístupom „*reductio ad absurdum*“ ako takú odmieta, že by sa k odporúčaniam a rezolúciám orgánov Rady Európy malo pristupovať čisto pozitivisticky, tzn. vyzdvihnúť u týchto právnych aktov Rady Európy iba ich charakter predpisov „*soft law*“.

Na tomto mieste musí Najvyšší súd zdôrazniť aj zodpovednosť orgánov štátnej moci za splnenie medzinárodnoprávných záväzkov vyplývajúcich Slovenskej republike z členstva v Rade Európy (najmä s prihliadnutím na článok 1 písm. a/ a b/ v spojení s preambulou Štatútu Rady Európy). Preto pristupuje (prípád od prípadu) k odporúčaniu a rezolúciám Rady Európy, tzn. aj k Odporúčaniu Výboru ministrov Rady Európy Rec (2007) 7 o dobrej verejnej správe, ako k plnohodnotnému prameňu práva a ako také ho vo svojej rozhodovacej praxi uplatňuje (napríklad rozsudok sp. zn. 6 Sžo/55/2010 zo 16.06.2010, resp. sp. zn. 1 Sžo/28/2009 zo dňa 08.02.2011, poprípade sp. zn. 5 Sžf/31/2011 z 25.08.2011 alebo sp. zn. 3 Sžo/6/2012 z 03.04.2012).

Podľa článku 1 písm. a) Štatútu Rady Európy cieľom Rady Európy je dosiahnutie väčšej jednoty medzi jej členmi za účelom ochrany uskutočňovania ideálov a princípov (zásad), ktoré sú ich spoločným dedičstvom, a uľahčovanie ich hospodárskeho a spoločenského rozvoja.

Podľa článku 1 písm. b) Štatútu Rady Európy tento cieľ bude naplňovaný prostredníctvom orgánov Rady rokovaním o otázkach spoločného záujmu a dohodami a spoločnými opatreniami vo veciach hospodárskych, sociálnych, kultúrnych, vedeckých, právnych a správnych a cestou dodržiavania a ďalšej realizácie ľudských práv a základných slobôd.

Podľa 1. recitálu preambuly Štatútu Rady Európy v presvedčení, že upevnenie mieru založeného na spravodlivosti a medzinárodnej spolupráci je životne dôležité pre zachovanie ľudského spoločenstva a civilizácie.

Podľa 2. recitálu preambuly Štatútu Rady Európy potvrdzujú svoju plnú oddanosť duchovným a morálnym hodnotám, ktoré sú spoločným dedičstvom ich národov a pôvodným zdrojom zásad slobody jednotlivca, politických slobôd a právneho štátu, na ktorých je založená každá skutočná demokracia.

153. Objektívne mimoriadny záujem na zohľadňovanie princípov dobrej verejnej správy sa bude cítiť v prípadoch, kedy orgány verejnej správy majú povinnosť vystupovať na ochranu verejného záujmu, tzn. že implicitne ich zákonodarca stavia do pozície ochrancu širokého segmentu obyvateľstva pred parciálnymi (tzn. finančnými, hospodárskymi, vlastníckymi alebo inými) záujmami „silných hráčov“. O takéto prípady najmä ide, ak národný regulátor špeciálnych trhov bude kontrolovať nekalé praktiky alebo snahu nadobudnúť na tomto trhu osobitné postavenie, resp. ak správny orgán poverený ochranou životného prostredia bude vyhodnocovať prípustnosť v povoľovanom konaní možné dopady zásahov ľudských činností do jednotlivých zložiek životného prostredia, o čo v prejednávanej veci nepochybne ide.

Na druhej strane však musí Najvyšší súd zdôrazniť tu základnú ideu, že nie je možné sa dovolávať princípu dobrého výkonu verejnej správy iba za účelom, že správny orgán nevedie konanie spôsobom, aký si predstavuje účastník, ale

je možné sa ho dovolávať v situácii, kedy nepochybne konanie sa vymyká účelu, na ktorý ho zákonodarca ustanovil.

154. Za tejto situácie musí Najvyšší súd konštatovať, že nielen v postupe žalovanej, ale aj v predchádzajúcich štádiách sa evidentne vyskytujú situácie, kedy nebol kladený dostatočný dôraz na zachovanie hore uvedeného princípu dobrého výkonu verejnej správy.

- i. Žalobcovi 45/, t.j. Mestu P. bola znemožnená účasť v odvolacom územnom konaní, t.j. ako účastník bol z územného konania Krajským stavebným úradom v Bratislave vylúčený, hoci v tomto prípade išlo o prvostupňový stavebný úrad. Následne mu odvolací stavebný orgán nedoručil zmeňujúce rozhodnutie o umiestnení stavby.
- ii. Prvostupňová inšpekcia bez bližšieho objasnenia akceptovala požiadavku žiadateľa o utajenie zmeňujúceho rozhodnutia o umiestnení stavby (v čase pred aj po doručení do spisu) a následne svoj zámer utajovať toto rozhodnutie zmenila s rovnako prekvapivým prístupom.
- iii. Prvostupňová inšpekcia vytýčila ústne prerokovanie žiadosti na neobvyklý termín 31.12.2007, t.j. na záver kalendárneho roka v čase logicky predpokladaného nezájmu účastníkov, pričom ponechala skutočne malý časový priestor účastníkom na oboznámenie sa s dostupným obsahom spisu.
- iv. Žalovaná koná s dvomi rozdielnymi subjektmi v pozícii žiadateľa iba na základe nahliadnutia do predloženej súkromnoprávnej zmluvy, ktorú ani nezaložila do svojho spisu, a uvedenú neistotu neobjasňuje zvyšným účastníkom formou rozhodnutia, ako sa to udialo v predchádzajúcom územnom konaní.
- v. Počas celého integrovaného povoľovania nie je riadnym spôsobom naplnené právo účastníkov na spravodlivé konanie byť riadne informovaný (viď nižšie uvedená časť 5).
- vi. Prvostupňová inšpekcia raz konanie zastavuje (viď bod č. 57), avšak v obdobnej právnej situácii v konaní pokračuje (viď bod č. 63 a 64 písm. PP). V danom prípade ide evidentne o pochybenie správneho orgánu, ktorý v jednej procesnej situácii vzhľadom na konanie začaté pred správnym súdom správne konanie postupom podľa § 30 ods. 1 písm. g) Správneho poriadku zastavil, avšak v obdobnom prípade už prvostupňovému správnomu orgánu prebiehajúce súdne konanie na správnom súde nebránilo rozhodovať o žiadosti na povolenie užívania stavby, a v zmysle § 3 ods. 5 Správneho poriadku neprihliadol na zásadu správneho konania rovnako rozhodovať v obdobných prípadoch; takýto prístup je porušením zásady zákonnosti podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku a ako taký vytvára zrejmú vadu postupu, ktorá môže spôsobiť

nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko ide o porušenie princípov Rady Európy o dobrej verejnej správe.

155. Na základe hore uvedených porušení princípu dobrého výkonu verejnej správy dospel Najvyšší súd k záveru, že aj tieto vady v konaní správnych orgánov narušili právo žalobcov na spravodlivé konanie, t.j. pasívneho práva účastníka o konaní riadne byť informovaný, a na uvedenom základe si prostredníctvom riadnej aplikácie dotknutých právnych noriem pripraviť argumentáciu pre opravné prostriedky.

V súvislosti s námietkou žalovanej, že v preskúmanom integrovanom povoľovaní sa mohli vyskytovať iba nepodstatné vady, ktoré nemôžu byť v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sž/98-102/02 dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia, musí Najvyšší súd s prihliadnutím na svoju predchádzajúcu judikatúru zdôrazniť, že správny súd pri prieskume rozhodnutia správneho orgánu primárne v medziach žalobných dôvodov (§ 250j ods. 1 a 2 O.s.p.) musí preskúmať samotné rozhodnutie, ako aj jemu predchádzajúce správne konanie, pričom v rámci súdneho prieskumu sekundárne (čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy) nesmie opomenúť dôraz na zabezpečenie spravodlivého súdneho konania v rámci poskytovaných medzinárodnoprávných a ústavných garancií (čl. 6 ods. 1 Dohovoru), a preto musí postupom *ex offio* skúmať aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, najmä z toho pohľadu, či sa v správnom konaní vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov, tzn. účastníkov správneho konania, a či sa v konaní nevyskytli také jeho vady, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.), a z takto vymedzeného rozsahu vychádzať pri správnom posúdení zákonnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr/172/2011 z 05.06.2012).

156. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že aj bez výslovného upozornenia žalobcami na takéto vady, pokiaľ ich správny súd zistí, potom ich musí sám podrobiť testu ich závažnosti, tzn. či výskyt takýchto väd nenaplnia intenzitu predpokladanú zákonodarcom v § 250i ods. 3 O.s.p.

V tomto duchu je nutné vykladať žalovanou prezentovaný rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sž/98-102/02 (konajúci súd z neho relevantnú časť cituje), podľa ktorého

„dôvodom k zrušeniu rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť, zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“.

5) K právu účastníkov byť informovaný

157. Spravodlivosť konania pred správnym orgánom si vyžaduje zabezpečiť účastníkom, aby v plnom rozsahu bolo uplatnené zo strany konajúceho správneho orgánu ich právo byť pasívne informovaný o priebehu konania. S týmto základným procesným právom je tesne spojené, resp. ho vykonáva právo účastníka nahliadnuť do administratívneho spisu.

V súvislosti s uvedeným je nutné zdôrazniť najmä to, že nakoľko prevažujúca časť konaní pred správnym orgánom neumožňuje argumentačnú konfrontáciu formou ústneho pojednávania s tvrdeniami, ktoré sa stávajú základom odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, potom nahliadnutie do spisu sa stáva pre účastníka základným spôsobom pre nadobudnutie informácií o priebehu a možnom výsledku konania, t.j. základným spôsobom pre možnú obranu svojich práv.

158. Z uvedeného práva na nahliadnutie do spisu vyplýva správnomu orgánu aj povinnosť zabezpečiť účastníkovi v plnom rozsahu uplatnenie tohto práva. Tomuto nevyhovuje paušálny prístup správneho orgánu v tom, že účastníkovi dá k dispozícii súbor dokumentov a listín, ktoré označí za spis.

Naopak, účastník musí mať zo strany správneho orgánu nielen po materiálnej stránke (t.j. umožnenie samotného prístupu k listinám a nosičom informácií v spise založeným aj s technickou podporou), ale aj po formálnej stránke (t.j. umožnenie k časovo úplnému rozsahu spisu správneho orgánu) zabezpečené právo na nahliadnutie do spisu.

159. Zásadnou prekážkou pre nahliadnutie do spisu po materiálnej stránke sú listiny alebo informácie, ktoré spĺňajú podmienky štátom utajovaných skutočností alebo sú chránené na pokyn účastníkov v dôsledku osobitných predpisov. S uvedenou prekážkou musí byť účastník pri nahliadaní oboznámený najmä tým, že administratívny spis tieto listiny, resp. údaje obsahuje a tiež mu musí byť oznámený dôvod znepřístupnenia takejto časti spisu. V žiadnom prípade však uvedený prístup nesmie správny orgán využiť k znepřístupneniu informácií o spise, ktoré by nemalo právny základ.

Rovnako prekážkou pre nahliadnutie do spisu po formálnej stránke je zapožičanie spisu inému orgánu štátnej moci. Ak táto situácia nenastane, musí byť účastníkovi daný k dispozícii časovo úplný spis, tzn. nie iba dostupný súbor listín, dokumentov a iných nosičov informácií, ale spis orgánu verejnej správy musí obsahovať chronologicky a číselne usporiadaný zoznam nadväzujúci na zažurnalizované súčasti spisu, na základe ktorého si môže účastník preveriť úplnosť spisu. Pod pojmom úplnosť spisu je predovšetkým nutné chápať rozsah listín a iných nosičov informácií, ktoré

- i. správny orgán získal počas prebiehajúceho konania (ide najmä o zápisnice, iné dokumenty a nosiče informácií), resp. ich pozná zo svojej predchádzajúcej úradnej činnosti alebo
- ii. sú dostatočným podkladom pre zistenie skutkového stavu a následne pre rozhodnutie správneho orgánu, a to bez ohľadu na to, či svedčia v neprospech alebo v prospech tvrdení nahliadajúcej osoby.

Podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.

160. Obdobný záver Najvyššiemu súdu vyplýva z odborného stanoviska Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 27.03.2013 (č.l. 922a), s ktorým s stotožňuje a podľa ktorého:

- i. stavebné úrady, ako orgány verejnej správy sa pri vedení administratívneho spisu v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona o archívoch riadia hlavne týmto zákonom. Pritom majú povinnosť mať registratúrny poriadok, ktorý bližšie upravuje evidovanie, tvorbu, ukladanie, ochranu a prístup k registratúrnym záznamom a ich vyradovanie.
- ii. Každé rozhodnutie, ktoré sa vzťahuje na stavebné konanie (napríklad o vydaní stavebného povolenia), je záznam, ktorý sa týka uvedeného konania a preto musí byť súčasťou administratívneho spisu orgánu verejnej správy.
- iii. Ak druhostupňový správny orgán v rozhodovaní o odvolaní prvostupňové odvolanie zrušil a vec vrátil správne orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie podľa § 59 ods. 3 Správneho poriadku, dôvodne sa predpokladá, že prvostupňovému správne orgánu vráti aj spisový materiál. Je zároveň zaužívanou správnu praxou, že druhostupňové správne orgány v stavebnom konaní zašlú rozhodnutie o odvolaní na vedomie aj prvostupňovému správne orgánu.
- iv. Ak prvostupňovému orgánu nebolo doručené rozhodnutie vyššieho orgánu o odvolaní, vyžiada si informácie o konaní o odvolaní od správneho orgánu druhého stupňa na základe § 3 ods. 4, 5 a 6 Správneho poriadku.

161. Z vykonaného dokazovania, ako aj z obsahu predloženého administratívneho spisu má konajúci súd preukázané, že spis mu predložený žalovanou je neúplný. Predovšetkým, ako aj Súdny dvor zdôraznil, pôvodne neobsahoval územné rozhodnutie, takisto až doteraz chýbajú relevantné dokumenty o účastníctve spoločnosti W. B., INC. Samotné konštatovanie, že počas kontroly bol pracovníkom orgánu verejnej správy predložená na

nahliadnutie zmluva (viď body č. 60, resp. č. 22), je pre účely zabezpečenia úplnosti administratívneho spisu nepostačujúce. Tým je znemožnené komukoľvek, aby si urobil úsudok o zákonnosti zmeny účasti a tiež o pravdivosti tvrdenia o neúčinnosti zmluvy (viď body č. 61 alebo č. 22).

Rovnako aj z ustanovení § 250j O.s.p. vyplýva základný význam úplnosti, resp. dostupnosti úplného spisu správneho orgánu pre súdny prieskum. Pokiaľ súd zistí, že v konaní bol neúplný spis (§ 250j ods. 2 písm. O.s.p.), alebo že mu bol predložený neúplný spis (§ 250j ods. 2 písm. b/ alebo § 250j ods. 3 O.s.p.), je toto zistenie dôvodom na ukončenie súdneho prieskumu s následným zrušením napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 2 písm. b) a c) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,

c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Podľa § 250j ods. 3 O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.

162. Preto Najvyšší súd musí charakterizovať vedenie spisovej dokumentácie prvostupňovou inšpekciou, ako aj žalovanou, a to aj vo vzťahu k hore uvedenému odbornému stanovisku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a ustanoveniam zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov uvedeným vyššie (viď bod č. 138), že bolo pre účastníkov nezrozumiteľným výkonom verejnej moci, ktorá logicky viedla k vytvoreniu procesne neprehľadnej situácii s následkom, že účastníkom bolo odňaté právo v zmysle § 23 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) nahliadnuť do spisu, nakoľko nahliadnutie do neúplného spisu nie je konajúcim súdom považované za naplnenie tohto práva, ako práva, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces.

Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy

a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

V.

163. Najvyšší súd hore v svojich právnych záveroch zdôraznil, že proces integrovaného povoľovania zameraný na čo najširšie zapojenie verejnosti do mechanizmu spoluochrany a zodpovednosti za tvorbu životného prostredia je ovládaný koncentračnou zásadou. Dotknutej verejnosti sa z tohto dôvodu vytvára na jednej strane krátky, ale z hľadiska žiadateľa na strane druhej dostatočne dlhý časový úsek na vyjadrenie svojich predstáv (formou pripomienok a námietok) o ochrane životného prostredia. Súdny dvor poukázal, že táto forma vychádza z príslušných článkov žalobcami spomínaného Aarhuského dohovoru.

164. Je preto celkom logické, že ak dotknutá verejnosť nemala tento časový úsek v integrovanom povoľovaní v súlade so zákonom riadne sprístupnený konajúcim orgánom verejnej správy, a to ani v odvolacom konaní po iniciatíve žalovanej týkajúcej sa zverejnenia utajovaného rozhodnutia o umiestnení stavby, potom sa Najvyšší súd stotožňuje s argumentáciou žalobcov, že im neboli dané možnosti na plnohodnotné, v zmysle predpokladanom nielen v zák. č. 245/2003 Z.z., ale aj čl. 15 Smernice 96/61, a v konečnom dôsledku aj Aarhuského dohovoru na zapojenie sa do tohto procesu. Následkom tohto konania žalovanej, ako už raz Najvyšší súd konštatoval v zrušenom rozsudku sp. zn. 5 Sžp/9/2009, bolo to, že za uvedenej situácie boli objektívne nútení svoje pripomienky a námety adresovať správnym súdom, vid' otázka vhodnosti umiestnenia skládky od ľudských obydľí, vid' otázka posúdenia vplyvu na životné prostredie a zdravie tam žijúcich jednotlivcov a iné otázky bytostne späté s ochranou životného prostredia, ktoré mali byť riešené počas 30 dňovej zákonnej lehoty v procese integrovaného povoľovania.

Takýto spôsob riešenia hmotnoprávných otázok správne súdy nesmú akceptovať, lebo by to bolo v rozpore so subsidiárnym charakterom súdnej ochrany poskytovanej nielen v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj v zmysle § 244 a nasl. O.s.p. Skutočnosť, že tak správne orgány nekonali, má svoj základ v nerešpektovaní zákonných pokynov a pravidiel účasti verejnosti na posudzovaní vplyvov projektov a prevádzok na životné prostredie v zmysle viackrát citovaného Aarhuského dohovoru.

165. Úlohou správneho súdnictva je preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, ako aj jemu predchádzajúceho postupu. Nakoľko krajský súd tak neurobil, Najvyšší súd musel jeho rozsudok zmeniť. Na základe

vytknutých nedostatkov nebolo možné pristúpiť k preskúmaniu zákonnosti napadnutého rozhodnutia vzhľadom k ďalším vytýkaným hmotnoprávnym vadám (najmä tvrdený nesúlad napadnutého rozhodnutia so Všeobecným záväzným nariadením mesta P.).

166. Najvyšší súd vzhľadom na krátkosť doby, ktorá uplynula medzi ukončením konania o prejudiciálnych otázkach na Súdnom dvore a vyhlásením tohto rozsudku, sa domnieva, že za danej situácie by nebolo procesne efektívne rozhodovať o doklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, v ktorej požiadavke bolo medzičasom už dva krát vyhovené žalobcom.

167. Pri vydávaní rozsudku sa Najvyšší súd dôsledne riadil právnymi názormi Súdneho dvora. V súvislosti s uvedeným preto, vzhľadom na závery vyslovené Ústavným súdom v náleze sp. zn. I. ÚS 229/09 o zásahu do vlastníckeho práva (viď bod č. 50) musí zdôrazniť tú skutočnosť, že Súdny dvor ohľadne vyvažovania konfliktu medzi ochranou vlastníckeho práva a práva na priaznivé životné prostredie vyslovil nasledujúci názor:

„Rozhodnutie vnútroštátneho súdu prijaté v rámci vnútroštátneho konania, ktorým sa vykonávajú povinnosti vyplývajúce z článku 15a smernice 96/61, zmenenej a doplnenej nariadením č. 166/2006, a článku 9 ods. 2 a 4 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice nemôže samo osebe predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa zakotveného v článku 17 Charty základných práv Európskej únie“.

168. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania, ako aj so svojou dlhodobou ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) neprípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

6. Trovy konania

169. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešní žalobcovia majú právo na úplnú náhradu trov tohto konania pod podmienkou, že si ich výslovne a včas uplatnili v súdnom konaní. Nakoľko právni zástupcovia si toto právo postupne nárokovali parciálnymi podaniami, súd im náhradu trov konania priznal nasledujúcim postupom.

Podľa § 149 ods. 3 O.s.p. platí, že ak účastníkovi, ktorý si zvolil viacerých advokátov, sa prisudzuje náhrada trov konania, patrí mu náhrada trov právneho zastúpenia len za jedného advokáta. Túto náhradu trov súd prizná na účet advokáta, ktorého účastník určí a ak účastník advokáta neurčí, súd prizná náhradu trov na účet ktoréhokolvek z nich.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 224 ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

170. Výška náhrad trov konania priznaných žalobcom v 1. až 35. rade a žalobcom v 37. až 44. rade sa na základe ich vyčíslenia zo dňa 16.05.2013 a 07.06.2013 skladá:

1. z náhrady trov právneho zastúpenia:
 - 1.1. prevzatie, príprava zastúpenia a 1. porada s klientom, 2008
52,61 eur
 - 1.2. podanie žaloby na súd z 2.9.2008 52,61 eur
 - 1.3. vyjadrenie k stanovisku žalovanej k žalobe z 28.11.2008
52,61 eur
 - 1.4. účasť na pojednávaní dňa 4.12.2008
52,61 eur
 - 1.5. porada s klientom, 2009
57,87 eur
 - 1.6. odvolanie voči rozsudku KS z 21.1.2009

57,87 eur	
1.7. žiadosť o odklad vykonateľnosti z 21.2009	
32,42 eur	
1.8. vyjadrenie k odvolaniu z 21.5.2009	
57,87 eur	
1.9. účasť na pojednávaní dňa 26.5.2009	
108,79 eur	
1.10. účasť na pojednávaní dňa 28.5.2009	
32,42 eur	
1.11. písomné podanie na Súdny dvor EÚ z 13.12.2010	
80,12 eur	
1.12. odpoveď na otázky SD EÚ z 17.12.2011	
82,99 eur	
1.13. vyjadrenie na pojednávanie z 9.1.2012	
85,46 eur	
1.14. účasť na pojednávaní na SD EÚ dňa 17.1.2012	
85,46 eur	
1.15. žiadosť o odklad vykonateľnosti z 24.1.2013	
48,43 eur	
1.16. stanovisko žalobcov z 15.4.2013	
48,43 eur	
1.17. stanovisko žalobcov k rozsudku SD EÚ z 25.4.2013	
87,48 eur	
1.18. účasť na pojednávaní dňa 14.5.2013	
165,59 eur	
Tzn. spolu za 43 žalobcov:	53.390,52 eur
2. z náhrady za súdny poplatok	
2.1. za podanie žaloby	66 eur
2.2. za podanie odvolania	66 €
Tzn. spolu:	132 €
3. z náhrady za stratu času	610,08 eur
4. z náhrady cestovného	201,61 eur
5. z amortizácie vozidla	450,18 eur
6. z náhrady výdavkov za ubytovanie	155 eur
7. za stravné	200 eur
Tzn. spolu:	1.616,87 eur

Spolu: 55.139,39 eur

Z toho

náhrada trov právneho zastúpenia: 55.007,39 eur
Iné trovy konania: 132 eur

171. Odvolací súd nepriznal žalobcom v 1. až 35. rade a žalobcom v 37. až 44. rade DPH za režijný paušál prislúchajúci k úkonom právnej služby vykonaným pred 01.06.2009, nakoľko až novelou platnou a účinnou od 01.06.2009 sa o daň z pridanej hodnoty zvyšuje odmena aj náhrady podľa vyhlášky. Do 31.05.2009 sa o daň z pridanej hodnoty zvyšovala iba tarifná odmena.

Odvolací súd ďalej nepriznal žalobcom daň s pridanej hodnoty vo výške 20% za úkony vykonané pred 01.01.2011, ale len vo výške 19%, nakoľko až týmto dňom sa daň z pridanej hodnoty zvýšila z 19% na 20%. Odvolací súd nepriznal žalobcom ani náhradu hotových výdavkov za parkovanie na súkromnom parkovisku hotela, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu neboli tieto výdavky zo strany žalobcov dostatočne preukázané a zdokladované.

172. Výška náhrad trov konania priznaných žalobcovi v 45. rade sa skladá:

1. z náhrady trov právneho zastúpenia predchádzajúceho právneho zástupcu
 - 1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde
 - 1.1.1. prevzatie a príprava zastúpenia 1 úkon práv. pomoci 48,62 €
 - 1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,30 €
 - 1.1.2. podanie žaloby 1 úkon práv. pomoci 48,62 €
 - 1.1.2.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,30 €
 - 1.1.3. štúdium spisu 1 úkon práv. pomoci 48,62 €
 - 1.1.3.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,30 €
 - 1.1.4. pojednávanie (2008) 1 úkon práv. pomoci 48,62 €
 - 1.1.4.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,30 €
 - 1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde
 - 1.2.1. podanie odvolania 1 úkon práv. pomoci 53,49 €
 - 1.2.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,95 €
 - 1.2.2. odklad vykonateľnosti 1/2 úkon práv. pomoci 26,25 €
 - 1.2.2.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,95 €
 - 1.2.3. štúdium spisu 1 úkon práv. pomoci 53,49 €
 - 1.2.3.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 6,95 €

1.2.4. pojednávanie (2009)	1 úkon práv. pomoci	53,49 €
1.2.4.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu		6,95 €
1.2.5. vyhlásenie rozsudku	1/2 úkon práv. pomoci	26,25 €
1.2.5.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu		6,95 €
odmena celkom za 1 klienta :		407,45 €
2. z náhrady DPH (19% z 407,45)		77,42 €
t.j. suma vyčíslená predchádzajúcim právnym zástupcom		544,82 eur
2.1. doplnenie žaloby z 15.9.2008		64,18 eur
2.2. vyjadrenie k stanovisku Krajskej prokuratúry z 20.5.2009		70,60 eur
Tzn. spolu:		679,60 eur

3. z náhrady trov právneho zastúpenia aktuálneho právneho zástupcu		
3.1. žiadosť o odklad vykonateľnosti z 28.7.2010		80,12 eur
3.2. vyjadrenie k odvolaniu vedľajšieho účastníka z 24.9.2010		80,12 eur
3.3. nahliadnutie do spisu dňa 3.4.2013		165,56 eur
3.4. vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej a vedľajšieho účastníka z 18.4.2013		165,56 eur
3.5. vyjadrenie k rozsudku SD EÚ z 30.4.2013		165,56 eur
3.6. nahliadnutie do spisu dňa 6.5.2013		165,56 eur
3.7. účasť na pojednávaní dňa 14.5.2013		321,76 eur
3.8. žiadosť o odklad vykonateľnosti z 25.1.2013		87,47 eur
3.9. stanovisko z 27.2.2013		87,47 eur
Tzn. spolu:		1.319,18 eur

Spolu: 1.998,78

eur

Z toho

náhrada trov právneho zastúpenia:	1998,78
eur	
Iné trovy konania:	0 eur

173. Odvolací súd nepriznal žalobcovi v 45/ DPH za režijný paušál prislúchajúci k úkonom právnej služby vykonaným pred 01.06.2009, nakoľko až novelou platnou a účinnou od 01.06.2009 sa o daň z pridanej hodnoty zvyšuje odmena aj náhrady podľa vyhlášky. Do 31.05.2009 sa o daň z pridanej hodnoty zvyšovala iba tarifná odmena. Odvolací súd ďalej nepriznal žalobcom daň s pridanej hodnoty vo výške 20% za úkony vykonané pred 01.01.2011, ale len vo výške 19%, nakoľko až týmto dňom sa daň z pridanej hodnoty zvýšila z 19% na 20%.

Odvolací súd nepriznal žalobcovi v 45. rade ani náhradu trov právneho zastúpenia za právny úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, nakoľko, ako vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu č. 1 M Obdo V 21/2007 z 01.03.2011 „*Aj keď v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. odmena advokátovi patrí aj za úkon, spočívajúci v prevzatí a príprave zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, túto časť odmeny nemožno považovať za účelne vynaložené trovy v prípade, ak účastník konania bez vážneho dôvodu vymenil advokáta.*“

174. Nakoľko v procese zabezpečenia prípravy pojednávania a preverovaním zabezpečenia účasti jednotlivých osôb od subjektu S. P. a.s. na tomto pojednávaní v zmysle § 128 O.s.p. vznikli konajúcemu súdu náklady vo výške 4 €, tieto náklady boli postupom podľa § 150 ods. 2 v spojení s § 148 ods. 1 O.s.p. vyhodnotené ako neprimerané voči neúspešnej žalobkyni, a preto ich náhradu konajúci súd nepriznal.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave dňa 14. mája 2013

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková